

@

Fortsetzung der Bücher
Der heiligen Schrift Alten Testamentes
in eine
harmonische Zeitordnun gebracht, und in den
dunkel stellen aus dem deutlichen Vortrag
und Zusammenhang des Grundtextes e<↑*r*>laeutert
wie auch mit einigen Kurzen Anmerkungen er
Klaeret, von Carl Rudolph Reichel,
Prediger des Evangelii.
und zu einer Probe in die Creol Neger Sprache
uber setzt von Johann Boehner
Missionari a<↑u>f St. Thomas.
P.S. ich gebe es aber nicht aus, das es ohne Fehler sey.
Zweiter Theil. I Abschnitt.
Begreift in sich die erste, zweyte und drite
Abtheilung der Geschichte Mosis.

@

Weil mir der Summarische Inhalt zu viel Schrei
ben<↑s> macht, so wende mich nur gleich an das
Zweyte Boech Mose
auch uebergehe zum theil die namen im geschlcht
Register der Soehne Jacobs welches vor die
Neger wol entbärlich ist.

@

Erste Afdeeling 1
§.1.
2 Boek Mose Cap. 1, v 1=5. Cap. 6, v. 14=19. [-Cap.6.]

Deese ben die Naamen van die Soon[-en] <↑sender> van Israel,
die sender a kom na Egypten; sender a kom met Jak=
ob nabinne, elk een met si Famili. Namlik Ruben,
Simeon, Levi, Juda, Isaschar, Sebulon, Benjamin,
Dan, Naephtali, Gad en Asser. En allegaar Sie
len, die a ka kom ut - van Jacob, sender a wees Seven=
tig. Maar Joseph a wees toe voor na Egijpten.

Ruben a wees die eerste Soon van Israel. Maar
terwiel em a ka bevuil die Bedde <->van si Vader>, soo si Erstgebord
(Recht) a word gegeven na die Kinders van Joseph,
die Soon van Israel; en em no a word gereekent na
Erstgeboord. Want na Juda, die a wees machtig on=
der si Broeders, a word die Vorstendom gegeeven. --

So die Soon sender van Ruben, die eerstgeboren
Soon van Israel; be<↑n> Hanoeh; - Pallu; Hezron; Char=
mi, dat ben die Soonen van Ruben.

Die Soonen van Simeon a wees Jemuel; Jamin; O*h*bad;
Jachin; Zohar of Serah; en Saul, van die sender a kom
die

@

2. Die 2 Boek Mose Cap. [-*1*] 6, v. 14=

die Geslechten of Familien van Simeon.

En dat ben die Naamen van Levi si Soon sender na sender Geslechten: Gerson; Kahath; Merari. En Levi a kom hoender en seven endertig Jaar oud.

Die Soon sender van Juda a wees Ger en Onan, maar sender twee a dood na die land Canaan. En die ander Soonen van Juda na sender Familien ben die: Sela; Perez; Serah; en die Soonen van Perez a wees Hezron; en Hamul. Van die a kom die Geslechten Juda.

Die Soonen van Isaschar a wees Thola; Puva; Job of Jasub; Simron ut die a kom die Geslechten van Issaschar

Die Soonen van Sebulon a wees Sered; Elon; en Jaheleel. van die a kom die Geslechten van Sebulon.

Die Soonen van Benjamin a wees Bela; Asbel; Ahiram; Supham; en Hupham. En soo die Soonen van Benjamin a wees Veyf, da ben die Soon sender van Benjamin nah sender Geslechten. (Familien)

Die Soonen van Dan a wees [Jahzi] Husim of Suham van die a kom die Geslacht Suhamiten.

Die Soonen van Naephtali a Jahziel; Guni; Jezer; en Sillem, van die a kom die Geslechten Naphtali

Die Soonen van Gad nah sender Geslechten a wees: Ziphon; Haggi; Suni; Ezbon of Osni; Eri; en Areli. dat ben die Soon van Gad, van die a kom die Geslechten van die Soonen van Gad.

Die

@

Cap. 1

3.

Die Soonen van Asser nah sender Geslechten a wees: Jemna; Jeswi; Bria. Maar die Soonen van Bria a wees Heber, en Malchiel. En die Doch^{ter} van Asser si naam a wees Serah. dat ben die Geslechten van Asser si Soonen.

Die Soonen van Joseph a wees Ephraim en Manasse. van die a kom sender Geslechten. Die Soonen van Manasse a wees: Machir. Machir a plant Gilead. die Soonen van Gilead a wees: Hieser; Heleck; Asriel; Sichem; Smida; Hopher. van die a kom die Geslechten Manasse.

Die Soonen van Ephraim a wees: Suthelah. Maar si Soon Bered, en die si Soon Thahath; en si Soon Elada, en die si Soon Thahath; en si Soon Sabad, en die si Soon Suthelah, Eser en Elaed, die Mannen na Gath a vermord sender, vordaarom, dat sender a ka kom namolee, vor neen sender sender Beesten. En sender Vader Ephraim a drag berouw voor sender een langtid, en si Broeers sender a kom vor vertroost em. -- Op die si Wief a kom swanger, en a parri em een Soon. En em a roep em Bria, vordaarom dat die a loop slecht nabin si Hoes. Die si Soon a wees Rephah, en die si Soon a wees Reseph en Thelah, dese si Soon a wees Thahan, die si Soon a wees Laedan, die si Soon a wees Ammihud, die si Soon a wees Elisama, die si Soon a wees Nun, die si Soon a wees Josua.

@

4. 2 Boek Mose

Schlechten: Suthelah; Becher, (die vorerst a hab die Naam B*ri*a, maar darnah Becher, dat ben, die Erstgeboren); en Thahan --. die Soonen Suthela a wees: Eran, van die sender a kom die Geschlechten van Ephraim si Soonen.

Dat ben alsoo ook die Soonen van Joseph
§.2.

2 B. Mose I, v.6=22. Cap 2, v.1=10. Cap. 6, v. 17=24. 4 B. Mose 26, v. 58. 59. Apost g. 7, v. 22.

4 B. Mose 3, v. 21=27. 33.

En as Joseph a ka dood, en si Broer sender allegaar, en allemaal, die a ka leef na die Tid, die Kinders van Israel a wees soo Vruchtvol, en a plant sender Kinders; en sender a kom meer en meer, en sender getaal a kom alltid meer groot, en die Land a kom

voll van sender. <∇As Moses a ka draag die Volk ut van Egypten, da allemaal Mannen na Israel a word gethelt na die Berg Sinai, die sender a wees twentig Jaar oud en boven die. En sender Somm|Nommer} a wees sesmaal hoendert Dusen en drie dusent veyfhoender en Veyftig.>

Da een niuwe Konig [-a Konig] a kom op na Egypten, die no a weet een goed van Joseph. En em a spreek tot si Volk: Kik, die Volk van die Kniders van Israel ben meer groot en sterk as ons. Komaan, ons

@

2 Mose 1, v. 6=22.

5.

ons sal stop sender met bedrug, dat sender no kom alltoe veel: want as een Oorlog a sal ris, sender ook sal kan vall tot ons Vyanden, en fecht tegen ons en trek ut van die Land. En sender a sett Dinst Vogten over sender, die a sall dauw sender met swaare Dinst; want sender a bauw na Pharao die Staedten Pithom en Raemeses vor Provisi Staedten. | | Maar demeer sender a dauw die Volk, demeer die a vermeer sender, en a sprei sender ut. En sender

a wees <↑na> benaut voor die Kinders van Israel. En die Egyptenaaren a Vorceer die Kinders van Israel tot Dienst met onbarmhertigheid; en a maak sender die Leef suer met swaar Werk na Klay en Klinker, en met all sort Slavendienst na Plantay, en met all sort Slaven Arbeid, die sender a lee op sender sonder jamer. | | En die Konig [-a] na Egypten

a see tot die Hebraeisch Vroo<↑*u*>moedern, die een si naam a wees Siphra, en die ander Pua: Wanneer jender help die hebraeisch {Vrouw|Wief sender, en kik, (as sender sett) op die Stoel, dat die ben een Soon, so maak em dood; maar as die ben een Dochter, so lat em leef. Maar die Vrou Moeders a vrees Godt, en a doe niet, soo

as die König na Egypten a ka see, maar sender a lat die Kind sender na Leef.

Da die Konig van Egypten a lat roep die Vrouwmoe= ders tot em, en a see tot sender: Vorwaarom jender doe die, dat jender die Kinders lat bliev Leef? Die

@

6. 2 Boek Mose

Die Vrouwmoeders a antwoor na Pharao; Die he= braegen Wief sender no ben glik die Egyptianen sender want sender no ben so teeri maar ben beleeft; (sterk) Sender a ka pa[-r]ri eer die Vrouwmoeder kom bi sender. En Godt a doe Goets na die Vrouwmoeder sender; en die Volk a vermeer sender, en a kom goe moeschi: want door die, dat die Vrouwmoeder sender a wees Godvreesig, Godt a maak sender alltid meer Stammhoesen.

En Amram, een Ma*[-n]*n van die Hoes van Levi, a loop, en a neen een Dochter Levi. Die Geschlechter (of Famili sender) van die Hoes Levi a wees die Kinders Gerson, die Kinder Kahath, die Kinder Merari. Die Soon sender van Gerson a wees Libni en Simeï - Die Soon sender van Kahath a wees Amram, Jezehar, H<e>bron en Usiel. Die Soon en van Jezahar ben Korah, Nepheg en Sichri. En die Soonen van Korah a wees die: A*b*ir, Elkana en Abiassaph. Die Soon= sender van Merari a wees Maheli en Musi. Van die allemaal a kom die geschlechter. (of Famili sender.)

En Kahath a wees hoendert en drie\en\dertig Jaar oud. En Kahath a plant Amram. Dese Amram a neem si [-si] Moeie Jochebed tot si {Vrouw|Wief} een Doch=

ter Levi, <∇Die no ben vor verstaan dat die a wees een Lichamlike Docht van Levi, maar die a kom ut Levi si Famili, lang aster si dood. Glik as Elisabeth, die Do <∇Dooper Johannis si Mama, word ger<↑e>pen, een Dochter van Aron. Luc. 1, v.5. Die Woort Moeje ook no\ben vor verstaan, dat em a wees die Suster van si Vader; maar dat em a wees een van si Vrindskap van geBloed.>> die a <↑ka> pari em na Egypten. En em a par

@

Cap. 2

7.

pa[-r]ri na Amram Aron en Moses, en sender Suster Mirjam. En Amram a wees (na die Tid) hoendert en seven endertig Jaar oud.

Maar met Mose si gebord die a loop soo: Pharao [-a] a gie order na allemaal si Volk en a see: Alle gaar Soonje, die kom geboren, jender gooi die nabin die Water, en Alle Dochters lat leef.

En Aram si Wief a kom swanger, en a [-par]<↑ba>ri een Soon. En as em a kik, dat die a wees een mooi Kind, em a verberg em drie Maand, En as em no a kan

verberg em meer lang, da em a neem <↑een> Kaschi van Ried, en a verpekk die met Kley en Peck, en a lee die

Kind nabinne, en a sett die nabin die Biesem na die Kant van die Water revir. Maar si Suster a stell em selv van veer, dat em a will observeer, hoe <↑so> die a sal loop met|na em.} | | En die Dochter van Pharao a kom namolee, en a will wasch em nabin die Revir; en si Jung vrouwens a wandel na die Kant (van die Stroom). En as em Kik die Kaschi na die Biesem, em a st<↑i>er si Maidhen vor haal die. En as em a open die, da em a kik die Kleentje, en kik, die Jongitje a traan. En em a krieg jamer over em, en a see: Die ben een van die hebraen Kindje. Da si Suster

@

8. 2 Boek Mose Cap. 2,

 ter a see na die Docht<↑er> van Pharao: Sall mi loop hen en roep joe een van die hebraien Wief vor een Menders, dat em mend joe die Kindje? da Die Dochter van Pharao a see tot em: Loop hen. Da die Jongvrouw [-*.*]) a loop en a roep die Mama van die Kind. Da die Dochter van Pharao a see na em: Neem die Kindje en mend (suig) nu die, mi will betaal joe. Soo die Wief a neem die Kind en a mend die. En as die Kind a wees groot, em a breng em na die Dochter van Pharao, en em a kom si Soon. En em a roep em Mo=ses, want em a see: Mi a ka haal em ut die Water.

En Moses a word geleert na allegaar Wiesheit van die Egijptenaaren, en a wees machtig na Woorten en Werken.

§. 3.

2. B. Mose 2, v. 11=25. Hebr. 11, 24=27. Apostelge. 7, v. 24.
 2. B. Mose, 6, 23=25. Cap. 18, v.3.4. Josua 13, v.21. 4 B. Mose 2, v.26=30.

As noe Mose a ka kom groot, en no a will meer hab die Naam, een Soon van die Docht van Pharao. En a kies veel liever, vor leid ongemaak met Godt si Volk, as vor hab die Tidlik Plaisir van die sondo: En em a esti=mir die Smaatheit Christi vor meer groot Riekdom, as die Skatten na Egypten. En as em a wees veertig Jaar oud, em a dink vor bekik <▽si Broeders> die Kinders van Israel.

En em a loop ut tot so Broeders, en a bekik sendr beswaarde. En em a kik, dat een Egijptenaar, a slaa een

@

Cap. 2, v.11=25.

9.

 een van si Broe<↑d>er een hebräisch Mann, dood. <▽Na die Grondtext die ben eenderleij Woort, en eenderleij praät. Mose a ka slaa die Egyptenaar dood, vorwaarom? vordoor dat em a ka slaa die Israelit dood. Die a wees alsoo een gerechte Daad. 1 B. Mose 9, v.6. 4 B. Mos. 35, v.19. Wie a doe soo een goed, die a hab die Naam Goel, en revanceer van Bloed, een Verloser.> En

em a dray em hen en weer. En as em a kik, dat geen Mensch a wees daar, em a slaa die Egyptenaar dood, en a grav

em nabin die Sand.

En die ander (of\tweede) Dag em a loop ut weeraan, en a kik, dat twee Mann van die hebräeen sender, a geera met malkander. En em a spreek na die Ongerechte: Vorwaarom joe will slaa dood joe Nahste? maar Em a see: Wie a ka sett joe tot een Vorst en Rechtmaaker over ons? Joe ook will maak mi dood, glik joe a ka mak dood die Egyptenaar? En Mose a bang en a see: Waarlik, die Saak a ka word bekend.

En die a kom na voor Pharao, en em a soek Mose en vor maak em dood. Maar Mose a vlucht gau wee, en a kom niet meer navoor Pharao si Oogo. En also Mose a verlat Egypten; niet ut vrees voor Pharao die Konig si Quaat, | | maar em a verlat die na die Gloof: want em a hou em na die jeen. die em no a kik, as of em a kik em. En em a hou em op na die Land Midian, en a woon nadaer bi eer Waater Puit.

<↑Maar>

@

10. 2 Boek Mose cap. [-3]<↑2>, v. 11=25.

Maar die Priester na Midian a hab seven Dochters, die a kom vor tap Waater, en a vull die Canoe sender, dat die Skaapen van sender Vader a kan drink. Da die Oppasser sender a kom en a stoot sender wee van die. Maar Mose a hoppo en a help sender, en a maak die Skaap <↑van> sender drink. En as sender a k<↑am> tot sender Vader Reguel, em a see: Hoesoo jender ka kom vandag soo gau? Sender a see: Een Egypten Mann a bevrij ons van die Oppasser sender Handen; em a tap ons ook Waater voor die Skaap sender. En em a see tot si Dochtern: Waar em ben dann? Vorwaarom jender ka latstaan die Mann nabuten? Roep em hier bi, dat em jet met ons. | | En Mose a gie si will, vor bliev bi die

Mann. En em a gie Mose si Dochter Zippora, <↓Zippora no a wees Reguel si Lichamlike Dochter maar si groot Kind, die Dochter van si Soon Jethro. Cap. 3, v.1. Reguel a ka hab twee Soon, die Jethro, en die Hobab 4 Mos. Cap 10, v. 29. Hobab, Mose si Swaager, a bliev ast<↑er> die Tid bij die Kinders van Israel, maar Jethro niet. 2 B. Mos. 18, v. 27. 4 B. Mos. 10, v. [-2] 32. Richt. 1, v. 16. cap. 4, v. 11.> die

a pari em een Soon; en em roep em Gerson; want em a see: Mi a ka kom een Vremdeling na een Vremde Land. En em a pa[-r]ri em noch een Soon, die em a roep Elieser; want em a see: Die Godt van mi Vader a ka wees mi Help, en a ka bevrij mi van die Sweert{Hauer} van Pharao.

<↑En>

@

2. Mose 2, v. 11=25.

11.

En Aron, die Broer van Mose, a neem tot Wief Eliseba, die Dochter van Aminadab, die Suster van Naha^{↑s}son; die a pa[-r]ri em Nadab, Abihu, Eleaser en Ithamar. Maar Eleasar, Aron si Soon a neem een Wief van die Dochtern van Putiel, die a p[-a]ari em Pinehas. Waar Langtid asteraan die Konig na Egypten a dood. En die Kinder Israel a suchten over sender Arbeid en a kruisch, en sender kruisch over sender Arbeid a kom na voor Godt. En Godt a verhoor sender Seurklagen, en a dink na si Verbond met Abraham, Isaak en Jakob. En Godt a kik na die Kinders Israel, en Godt a neem em sender aan. <▼Dat ben: Godt a neem Notizi van die; Em a bekik die Beswaarde, met een apa^{↑r}>te Bemeerking, die a gebuir na si Volk; want sender a wees die Saad van Abraham, die geliefte van em. Die Leering van die allgemeene Genade, dat Godt ben Heiland voor allegaar Menschen, ben na si selv een van die heerlikste en groot*. *ten Troostleer. Maar die Leer van die apparte Genaden verkiesinge Godts, van die Vrienskap getrouw van die Heiland, van die apparte <►▼Opsicht, die em hab op si Ut verkiesen, en op sender Nahkomen, no moet word vordaarom na kant geget, noch verdustert. Want die ook ben een Leering [-die] van Troost die no ka word getaxeert.>>

En Mose a wees bi si Wief Vader, die Domine|Priester} na Midian. En die Machtige van Sihon, die Konig van die Amoriten, sender a woon na die Land, en a wees Vors= ten na Midian. Want Sihon, die Konig van die A= moriten, a ka strie met die Konig van die Moabiten en a ka neem em allegaar si Land. --

@

12. 2 Boek Mose

§. 4.

Cap. 3, v. 1=22. Cap. 4, v. 1=17.

Ondertuschen Mose a pass op die Skaap sender van Jethro, die Vader van si Wief, die a wees Domine na Midian, en (Mose) a jag die Skaap naginter na die Weld= nes, <▼Vermoethlik die Oorlog van die Konig Sihan, welk a breng die Land Midiean tot si Riek, a ka gie reeden, dat Moses a trek wee sooveer met die Skaapen van si Skoon Vader, door die Weldnes Moabs - tee na ginter na <►▼na aan die Berg Sinai: dat die em aan vertrouwde Hoop no sall kom na die Amo^{↑*r*}iten sender Handen.>> en a kom na die Berg Godtes Ho^{↑r}eb.

En die Engel van die HEER a verskien em na een Vijer Vlamm ut die Boesch. En em a kik, dat die Boesch a brann met Vijer, en doch die (Vijer) no a jett die. En Mose a see: Mi sal loop nadaar, en will bekik die groote Verskiening, vorwaarom die Boesch no verbrann. En as die HEER a kik, dat em a loop hen vor kik; da Godt a roep ut die Boesch en a see: Mose, Mose! en Em a antwoord: Hieso mi ben. En Em a see: No stap na toe, trek joe Skoen af van joe Voeten; want die Plek

waar joe staan, ben een heilig Grond. En verder Em a see:
Mi ben die Godt van joe Vader, die Godt van Abraham,
die Godt van I<↑s>aak en die Godt van Jacob. En Mose a toe
si

@

Cap. 3, v. 1=22.

13.

si Angesicht, want em a wees vrees, vor kik Godt aan.

En die HEER a see: Mi a ka kik die Elend van mi Volk
na Egypten, en a ka hoor sender kruisch over die jeen,
die plaag sender onbarhertig; want mi ka beken sen=
der leiden. Vordaarom mi ka kom na molee, vor bevrij
sender ut die Egyptenaaren sender Hand, en vor draag
sender ut van die Land na een mooi en wiet Land, na een
Land die Vloei met Melk en Hoë^unig, namlik na die Plek
waar die Canaaniten, Hethiten, Amoriten, Pheresi=
ten, Heviten en Jebusiten ben noesoo.

Vordaarom noe dat die Geskreuw van die Kinders Israel
a ka kom na voor mi, en mi selv ook a ka kik die Be=
naud, en hoe die Egyptenaaren le plaag sender: Soo loop
noe hen, <↑mi> will stier joe na Pharao, dat joe sall draag mi
Volk, die Kinders van Israel ut van Egypten.

Moses a spreek na Godt: Wie mi ben, dat mi sall
loop na Pharao, en dat mi sall draag die Kinders
Israel ut van Egypten? Em a see: Mi will wees
met joe. En die sall wees joe die Teeken, dat Mi a
ka stier joe; wanneer joe ka draag mi Volk ut van
Egijpten, da jender sal hou Godtsdienst na deese
Berg. | | Mose a spreek na Godt: Kik, wann
eer mi kom tot die Kinders Israel, en see na sen
der

@

14

2 boek Mose Cap. 3

der, die Godt van jender Vadern sender a ka stier mi na
jender; so sender sal see tot mi, hoeso si Naam ben?
Wagoed mi sall antwoord na sender? En Godt a see tot
Mose: Mi sal wees, die Mi sal wees. En Em a see:
Die joe sall see tot die Kinders van Israel: Si Naam
ben Ehje! Mi sal[-l] wees Em; die a ka stier mi na jender.

En God a spreek verder tot Mose: Soo joe sall see na
die Kinders van Israel: Jehava, die Godt van jender Va=
dern, die Godt van Abraham, die Godt van Isaak en die
Godt van Jakob a ka stier mi na jender; dat ben mi
Naam vor eewig, bij die mi will bliev van Tid tot Tid vor

dink na mi. <▼Terwiel die Heiland, die Rechter van allemaal Werld,
a ka verskiein na Abraham, na Isaak en na Jakob na menschlike Gedaante,
en a ka maak die Verbond met sender, dat Em a will wees sender Godt:
Soo Em a bekom van die die Dink Naam, die Godt Abrahams, Isaaks en
Jakobs. Even soo as Em na die niuwe Testament si voor ons geoferte
Licham en si voor ons ütgestorte Bloed, tot si eewig Gedachtnis a
ka ver\ordinir: Doe die (Em a see) tot die Gedachtnis na mi. 1 Cor.

11, v. 24. 25.> Loop hen en vergaader die Oudsten sender van|na Israel, en see na sender: Die HEER, jender Vaders sender Godt, a ka ver skien na mi, die Godt van Abraham, Isaak en Jakob, en a ka see: Mi a ka be soek jender al mennigmaal en a ka kik, wat gebür na jender na Egijpten, en a ka beslitt, dat mi will draag üt jender van die Elend na Egijpten, na die Land van die Canana

@

Cap. 3, v. 1=22. Cap. 4, v. 1=17.

15.

aniten, Hethiten, Amoriten, Pheresiten, Heviten en Jebusiten, na een Land, die met Melk en Honig vlooi over. En wanneer sender sal hoor joe Stemm, soo joe endie Oudelingen na Israel sall loop tot die König na Egypten, en see na em: Die HEER, die Hebraeen sender Godt, a ka kom tot ons; soo latstaan ons loop drie Dageis na die Weldnes, dat ons kan doe Ofer na die HEERE, ons Godt. maar mi le weet, dat die König na Egypten no sal latstaan jender loop; em no sal doe die, sonder een sterk Hand. Vordaarom mi sal streck mi Hand ut, en sal slaa Egypten met allegaar mi Wonder, die mi sal doe nabinne; darnah em sal latstaan jender loop. En mi sal maak, dat die Egyptenaaren <↑sal> kom geneegen na die Volk, dat jender, wanneer j[-*.*]<↑e>nder sal loop üt, no sal loop üt leeg; (of sonder een Goed) naar elk een Wief sall begeer (vrag) van si Bürmannin en Hoes geselskap, silver en Goude Gereet en Kleer, die jender sall lee op jender Soonen en Dochters, <∇of: jender sall pack die op jender Soonen en Dochters, en neem die met. Hier bij ben vor bemeerk, dat sender allegaar die Goude en Silver Gereet, en die Kostlike Goed, no a ka borg en a ka ontlehn, (soo as die na Cap. 12, v. 36. valschlik staan) maar a ka begeer die as een verdiende Loon. Mi will maak sender dienstwillig, Godt a see, dat sender sal gie jender alles.> en neem die as Pris met ut Egypten.

En Mose a antwoord en see: Maar as sender no sal gloov mi, en no sal wees gehoorsam na mi Stemm, maar

@

16. 2 Boek Mose Cap. 4, v.1=17.

maar sal see, die HEER no a ka verskien joe? Da die HEER a see na em: Wagoed die ben, die joe hab na joe Hand? Em a see: Een Stock. Die HEER a see: gooi die op die Grond. En em a gooi die op die Grond; da die a dray een Slang, en Mose a vlucht voor die. Maar die HEER a see tot em: rek ut joe Hand na em en vat em bi die Stert. Da em a vat die met si Hand en a hou em, en die a dray na Stock (weer aan) nabin si Hand. Vordaarom, Em a see, sender sal gloov joe, dat die HEER, die Godt van sender Vadern, die Godt van Abraham, die Godt van Isaak en die Godt van Jakob, a ka ver skien na joe.

En verder die HEER a see tot em: Stek joe Hand nabin joe Busem. En em a stek die nabin si Boesem, en a trek die weeraan nabuten; Kik, da [-da] die a wees Seur glik Schnee. En em a see: doe joe Hand noch eenmaal nabin joe Boesem. Da em a doe die noch eenmaal nabin die Boesem, en a haal die ut; en kik, die a wees weeraan, glik si ander Vleesch. As sender dan niet sal gloov joe (em a see) noch sal will hoor na joe Stemm bi die een Teiken; doch sender sal gloov joe Stemm bi die|een} ander (Wonder) Teiken.

Maar as sender ook no a sal gloov bi deese twee Teiken, noch wees gehoorsam na joe Stemm; so neem Water ut die Revir, en gooi die op die drooge Grond; soo die selve Water, die joe ka neem ut die Re[-*v*]<↑v>ir, sal

kom Bloed op die drooge Grond. <➤▼Na Mose si Tid die Gott van deese Werld a hab een machtig Regeer op Aerden, welks em a ondersteuyd met luigenagtig Krachten en Wonder Teiken. Want die Gewalt van die Tuifel no a wees gebrooken nochal door die Bloed Jesu; die Slang si Kopp no a wees noch niet na twee getrapt. Die Wonder en Teiken, die Jannes en Jambres a doe, ben sterke bewies van die Satan si Macht, na die selve Tid. 2 Tim. 3, v.8. Vordaarom Godt even a versien si Knech Mose met Wonder Krachten, vor staan die Satan tegen, en vor maak sender Gereetskaps stamp.>

Maar

@

Cap 4, v. 1=17.

17.

Maar Mose a spreek na die HEER: O mi HEER, mi alltid no a kan praat fraai, en kan die ook noch niet, sens joe a ka praat met joe Knecht; maar mi hab noch al een swaar praat en swaar Tong. En die HEER a see tot em: Wie a ka maak die Mond na die Mensch? Of wie a ka maak die Stomme of die Doove, en die kan kik, of die Blinde? Da no Mi a ka doe die, Mi die HEER [-EER]? Vordaarom loop hen! Mi sal wees met joe = Mond, en sal ook leer joe wat joe sall praat.

En Mose a see: O mi HEER, stier liever ijmand, die ben joe na die nahder bi die Hand. Da die HEER a kom goe quaat over Mose en a see: Da no Aron van die Stamm Levi, ben joe Broer? Mi weet, dat em ben een goeie Praatmann; en kik, em sal kom vor gemoeth joe, en wanneer em sal kik joe, da em sal [-ve<↑*. *>r] verblie em van Hert. Joe sall praat met em, en lee em die Woort
na

@

18. 2 Boek Mose Cap. 4, v. 18=26.

nabin si Mond; [-M]<↑m>aar Mi will wees met joe, en met si mond, en will leer jender, wat jender a sall doe. En em sall praat voor joe tot die Volk sender; em sal wees joe Mond, en joe sall wees si Godt. En deese Stock neem na joe Hand, want met die joe sall doe Teiken en Wonder

§. 5.

Cap. 4, v. 18=26. Cap. 18, v. 2. Cap. 4, v. 27=31.

Cap. 5, v. 1=23. Cap. 6, v. 1.

En Mose a loop, en a kom weeraan na Jethro, die Vader van si Wief en a see na em: Mi sal geern will loop weeraan tot mi Broeers sender, die na Egypten ben, vor kik as sender leef nochal. En Jethro a see na em: Loop hen met Vreede. (dat ben: Loop na Godts Naam, mi no hab vor spreek tegen joe)

En die HEE a spreek nochmaal na Mose, toen em a wees na Midian: Maak hast, dat joe kom weeraan na Egijpten; want allegaar die Volk sender ben dood, die a seek vor neem <↑joe> die Leef. Da Moses a neem si Wief, en si Soon sender en a draag sender op een Boerika, en a trek weeraan na Egypten Land. En Moses a neem die Stock Godtes na si Hand. En die HEER a see tot Mose: Kik toe, wanneer joe kom weeraan na Egypten, dat joe doe allegaar die Wonder, die mi a ka gie joe na joe Hand, na voor die Oogo van Pharao; want mi will latstaan si

Hert

@

Cap. 4, v. 18=26.

19.

Hert ver stout em, en em no sal latstaan die Volk loop. Vordaarom joe sall see na Pharo: soo die HEER le see: Israel ben mi eerstgeboren Soon; En mi befehl joe, joe sall latstaan mi Soon loop, dat em dien mi, en as joe sal weiger joe vor die, soo mi sal maak dood joe eerstgeboren Soon. | | En as (Moses) a wees onderweegens na die Herberg, soo die HEER a kom em tegen, soo hardt, dat

Em ook a will maak em dood. <▼Die eigentlike Reeden a wees, dat Mose a ka neem die Zippora met, die a wees em een hindering na si Beroep. As em dann ook haar tot Liefde, no a ka lat Besnie si Soon. Vordaarom Godt a kom hardt op [-em] <Mose>. Zipp*o*ra a weet, warmee em a ka sondig, en a besnie si Soon. En Mose ook a weet, waar em a ka doe onrecht, en a stier si Wief en Kinder aster tot si Wief|Vrouw Vader. Want as em a sal ka behou em, die <►▼die uitvoer van soo een swaar en buten ordentlike Beroep no a sal ka loop aan.>> Maar Zippora a neem een=

rees een Mess van Steen, en a besnie si Soon die Voorfell, en a lee die em tot si Voeten en a see: Joe ben mi een Bloedbruidigom. Da Em a lat af van em. Maar em a roep si Mann een Bloed Bruidigom, om die will van die Besnieding. En em a stier si Wief Zippora met si twee Soon sender na aster tot si Skoon Vader Jethro.

En die HEER a spreek tot Aron: Loop hen na die Weldnes voor gemoeth Mose. En em a loop, en a gemoeth em na die Berg Godtes, en a kuss em. En Mose a see em alle Woorten van die HEER, die a ka stier em, en alle Teiken, die Em a ka ordineer em. (vor doe)

Also

@

20. 2 Boek Mose Cap. 4, v. 27=31.

Alsoo Mose en Aron a loop hen, en a lat allemaal Oud
sten van die Kinderen Israel kom tesamen. En Aron a
see na sender alle Woorten, die die HEER a ka praat
met Mose; en em a doe die Teiken navoor die Volk sender

Oogo. Da die Volk sender a gloov die; <∇Die Israeliten sender
a wees een Vleeschlik Volk, glik ander Natien sender. As jender no
kik Teiken en Wonder, soo jender no gloov. Joh. 4, 48. 4 Mos. 14,
11.> en as sender a

hoor, dat die HEER a ka besoek die Kinder van Israel,
en a ka kik na die Elend van sender, da sender a neeg
sender selv en a beed aan.

En as die a ka geskied, dann Mose en Aron a loop
na binne na Pharao en a see: soo die HEER, Israel
si Godt le see: Latstaan mi volk loop, dat sender
hou mi een Feest na die Weldnes. Pharao a see: Wie
ben die HEER, na die si Stemm mi sall wees gehoorsam*?*

En sall latstaan Israel loop? Mi no weet een goed van
die HEER, en mi ook no will latstaan Israel loop.
En sender a see: Die Hebraegen sender Godt a ka kom
tot ons; vordaarom ons will gern loop drie Dageis na
die Weldnes, en breng na die HEER, ons Godt een Ofer,

dat Em no kom over ons met Pestilez, of met die <←Swert> Hau=
er. Da die Konig na Egypten a gie sender [a+]<A>ntwoort:
Joe Mose en Aron, Vorwaarom jender will dray die

Volk

@

Cap. 5, v. 1=23.

21.

Volk af van sender Werk? Loop na jender Dienst. En Pha=
rao a see verder: Kik, die Volk sender ben al\noe\soo toe
veel na die Land, en jender will maak sender noch rust van
sender Dienst?

Vordaarom Pharao a gie Order na die selve Dag na
die Vogt sender over die Volk, en sender Amtlieden en
a see: Jender no sall gie Stroo meer na die Volk vorbrann
Klinker, glik die a ka geskied tee noe; Sender selv moe
loop, en pek Stroo tesamen. Maar die Somm van Klin=
kers jender doch sall lee sender op, en niet verminder die;
want sender loop sonder werk, vordaarom sender skreuw
en see: ons will loop en breng Ofer na ons Godt. *O/o*ns|Man}
moet lee meer hart werk op die Volk, dat sender hab
toe doen, en no keer sender na valsch praat.

Da die Vogten over die Volk en sender Amtlieden
a loop ut, en a see tot die Volk: Pharao le see, mi
no gie Stroo meer na jender. Jender selv loop hen en
haal Stroo, waar jender vind die; maar van jender Ar=
beid niet die minste sall word gemindert. Da die Volk
a saai sender na die geheele Land Egypten en a soek
Stompels op, dat sender sal hab Stroo. Maar die Vog=
ten (of Meester Knechten) a jag sender en a see: mak

jender Dagwerk voll kom, glik voor, toen jender a
hab Stroo. En die Officir (Amtlieden) van die Kindr
Israel, welk Pharao si Vogten a ka sett over sendr,
a k<↑r>ieg <↓krieg> Slaa, en sender a see na sender: Vorwaaron
jendr

@

22. 2 Boek Mose

jender no a ka leveer noch vandag noch gister die geste
thal van Klikers, as toe vooren?

Da die Officir sender van die Kinder Israel a loop
nabinne na Pharao, en a kruisch voor help en a see:
Vorwaaron joe will handel soo met joe Onderdaan\
sender? Stroo no word gegeven na joe onderdaanen, en
sender see na ons: Leveer Klikers! en kik, joe Onder
daan sender krieg slaa, en joe Volk moet wees Son=

daar. <▽Dat ben: Joe Volk moe kom strafvallig, as die word soo
gehandelt met sender, dat onmooglike Dingen wordt gepretendeert van
sender. Want wees Sondaar dat word verstaan bi die Werld: vor wees
on gehoorsan na die Order van die Overheit. Soo a moet die Christen
sender allemaal wees sondaar na die eerst drie hoe <▽hoender Jaar
nah Christus gebord, derwiel die afgodterij a wees geordineert van
die Overheit, en die Christendom a wees verboden bij die grootst Leevens
Straf; tee Godt, door die Kayser Constantin die groote, a maak een
End van die Jamer, en die Christlik Reg\ligie a kom van die overheit
een Lan\Wet.>> Maar Pharao a see: Jender ben sonder
werk! Sonder werk jender ben; vordaarom jender see:
Ons will loop hen, en breng een Ofer na die HEER.
Vordaarom loop en dien; Stroo jender n*a/o* krieg, maar
die Gethal van Klinker jender moet Levir.

En as noe die Officir van die Kindern Israel a kik,
hoe quaat sender Saake a wees, na aster die order a see:
jender no sall verminder die thal na Klinker, elke
Dag moet word gelevirt, soo as die ka set aan;
En sender a gemoeth [-*Moth*] Mose en Aron, die a staan
na Pad as sender a kom (ut) na buten [-va] <↑van> Pharao, en
sender a loop aan tegen Mose en Aron en a see tot sen=
der: die HEER kik op jender, en recht die, dat jen

@

Cap. 5, v. 1=23. Cap. 6

23.

jender ka maak ons Gerük stink bi Pharao en bi si
Bedienden, en a ka gie sender die Sweert na sender
Handen, vor maak ons dood. Maar Mose a dray em
na die HEER en a see: O mi HEER! Vorwaaron joe doe
soo (manir) na Deese Volk? vorwaaron joe a ka stier
mi hiesoo vor soo een Saake? Want sens mi a ka
loop nabinne tot Pharao, vor praat met em na die
Naam van joe, em a ka plaag die Volk noch meer hart,
en joe no a ka bewies joe Volk die minstest bevrij.

Da die HEER a see tot Mose: Noe joe sal kik,
wat mi sal doe na Pharao; want mi sal vass em

soo hart, dat em moet latstaan sender loop, mi sal
grieb em soo hart aan, dat em sal jag sender na
buten <↑ut> si Land.

§. 6.

2 B. Mose 6, v. 1=13. v. 26=30. Cap. 7, v. 1=7.

En Godt a praat met Mose en see na em: Mi ben
die HEER. En a ka ver skien na Abraham, Isaak
en Jakob, as die Allmachtige Godt; maar van

Naam Jehova sender no a ka hab Klaar Kennis. <⟩∇Wanneer Godt
ook a ka see tot Abraham: Mi ben Jehova, 1 B. Mos. 15, v. 7 ect. So
Em doch no a ka verklaar em die. Maar na Mose Em a ka verklaar die,
dat die ben vor verstaan, Mi sal wees die. Mi ben Em, die le ben,
en die a wees, en die sal wees em na allemaal Eewigheit. Die Sin ben
also die: Sender a ka hab noch geen geopenbaarde Leer van mi en <⟩∇en
mi Godtheit; maar noe die Tid ben voorhanden, dat mi will openbaar
mi Naam, en gie die meer klaar (of: deudelik) {vor|toe kenn. Kort
vor see, die praa<t>[-p] ben van die Bibel, van die [-grootel]
geopenbaa**de Leering van Godt; die Abraham, Isaak en Jakob no
a ka hab. Die Godtes geleertheit, a word eerst door Mose gegeven;
- en noe die volle Begenadiging a ka kom ons door Christum. Joh. 1
v. 17.>> ook

@

24. 2 Boek Mose 6. v. 1=13. 26=30.

Ook mi a ka recht op mi Verbond met sender, dat mi a will
gie sender die Land Canaan, die Land sender Pilgerimskap,
na die sender a ka wees Vrendelingen. En ook Mi a ka hoor
die Seurklagen van die Kinderen van Israel, welk die
Egyptenaaren le beswaar met Slavendienst, en mi a k<a> dink
na mi Verbond | | vordaarom see na die Kinders
van Israel! Mi will voer jender ut, dat jender no sall
wees meer lang na onder die Beswaarden van Egypten;
en mi will bevrij jender van die Slavendienst; Mi will
reck ut mi Arm, en verloss jender door groote Strafge=
richten. En will neem aan jender vor een Volk, en will
wees jender Godt; en jender sall ondervind die, dat mi
die HEER ben jender Godt, die le voer jender ut, dat jender
no sal wees meer na onder die Beswaarden van Egypten.
En mi will breng jender nabin die Land, over die mi a
ka lecht op mi Hand (a ka sweer) dat mi a will gie die
na Abraham, Isaak en Jakob; en mi will gie die na
jender tot Eigendom, Mi die HEER.

En Mose a praat die met die Kinder van Israel; maar
sender no a hoor na Mose van Benaut des Geestes, en
van (wegens) hart Werk.

En

@

Cap. 7, v. 1=7 6, v. 26=30.

25.

En die HEER a praat met Mose en a see: Loop en praat
met Pharao die Konig na Egypten, dat em latstaan
die Kinders Israel loop ut van si Land. En Mose a praat

navoor die Angesicht van die HEER en a see: Kik, die Kinders Israel no hoor na mi; hoe sall dann Pharao hoor mi? En mi ook hab tot die die Skehl, dat mi no kan praap gau. | | Da die HEER a praat met Mose en Aron, en a gie sender nochmaal order na die Kinder van Israel en na Pharao; dat sender a sall voer ut die Kinderen van Israel van Egypten. En die HEER see na sender: voer ut die Kinder van Israel met volle Armee trek van Egypten Land. En soo Mose en Aron a praat met die Konig na Egypten, dat sender a sal voer ut die Kinders van Israel van Egypten; even na die Dag, toen die HEER a ka praap met Mose na Egypten Land.

En die HEER a praap met Mose en a see: Mi ben die HEER! praat met Pharao, die Konig na Egypten, alles, wat Mi a ka praat met joe. Maar Mose a see nochmaal na voor die Angesicht van die HEER: kik, die skehlt mi, dat mi no kan praat gau; hoesoo Pharao sall hoor na mi?

En

@

26. 2 Boek Mose Cap. 7, v. 1=7.

 En die HEER a gie Mose tot Antwoort: weet, dat mi a ka set joe een Godt over Pharao, en joe Broer Aron sall wees joe Prophet. Joe sall praat met em alles, wat mi sal ordin eer joe; maar Aron, joe Broer sal praat met Pharao, dat em sal latstaan die Kinder Israel loop ut si Land. Maar mi sal latstaan si Hert kom hart, vor doe mi Teiken en wonder moeschi na Egypten Land. As Pharao no sal hoor na jender, soo Mi will bewies mi Hand na Egypten; en Mi will mi Armeen, die Kinder Israel, Mi Volk, selv voorut van Egypten Land door groote Strafgerichten. Da die Egyptenaaren sal onder vind die, dat Mi ben die HEER, waanneer mi sal rek ut mi Hand over Egypten, en voer ut die Kinders van Israel van sender.

En Mose en Aron a doe; soo as die HEER a gie Order, soo sender a doe. En Mose a wees <↑t>achentig Jaar oud, en Aron drieenachentig Jaar, as sender a praat met Pharao.

§. 7.

2 B. Mose 7, v.8=25. Cap. 8, v. 1=15.

En die HEER a see tot Mose en Aron: Wanneer Pharao praat met jender en sal see: Bewies jender Saake door een Wonder Teiken; soo joe see na Aron: Neem joe Stock, en gooi die na voor Pharao, dat em kom een Slang.

En Mose en Aron a loop nabinne tot Pharao, en a doe soo, as die HEER a ka gie Order na sender. En Aron a gooi si Stock hen navoor die Oogo van Pharao, en na

@

Cap. 7, v.8=25.

27.

 na voor die Oogen van si Bediende sender; en die a kom een

Slang. En Pharao ook a lat roep die Wiese en Toovernaaren. En sender, die Egyptisch Swartkünstenaaren, a doe ook soo met sender Behweering; elk een a gooi si Stock neer, da Slang a kom van die: maar Aron si Stock a s<↑lok>|walg op sender Stocken. Da die Hert Pharao a verstout em; en em no a hoor na sendr, glik as die HEER a ka praat.

En die HEER a see tot Mose: Die Hert na Pharao ben hart, em a weiger em vor latstaan die Volk loop. Loop noe Morg heen na Pharao, Kik, em sal kom na= buten bi die Water; da joe staan hen na voor em na die Kant van die Revir, en neem die Stock na joe Hand, die a ka dray een Slang. En see tot em: Die HEER, die Hebrae= en sender Godt a ka stier mi na joe en a ka lat see joe: lat mi Volk, dat sender dien mi na die Weldnes; maar joe no a ka will hoor tee noe. Vordaarom die HEER le see soo: na die joe sall bekenn, dat Mi ben die HEER; Kik, mi sal met die Stock die mi hab na mi Hand, slaa die Water die na die Revir ben, en die sall dray na Bloed, dat die V*is*ch na die Stroom sall dood, en die Stroom sal stink, e*n* die Egyptenaaren sal wees vis vor drink die Water ut die Revir.

En die HEER a see tot Mose: See na Aron, neem joe Stock en reck ut joe Hand over die Water na Egypten, over die Gooten, en Revir sender, over die Zeen, en over alle Baken, na die die hab Water; soo die sal dray na Bloed, en sal
wees

@

28. 2 Boek Mose

wees Bloed na die geheele Egypten Land, na alle Vaaten beide van Hout en van Steen. En Mose en Aron a doe soo, as die HEER a ka gie order na sender; en em a lecht op si Stock, en a slaa die Water, die a wees na die Revir, na<↑v>oor die Oogo van Pharao en si Bediende sender, en die Water allegaar na die Revir, a dray na Bloed. En die Visch nabin die Revir a dood, en die Revir a kom stink, en die Egyptenaaren no a kan drink die Water ut die Revir, en na die geheel Egijptenland a wees Bloed.

En die <▼Tovernaren> Swartkünstenaaren van Egypten a doe ook soo

met sender Besweeren. <▼Want geen ander Water a ka kom gedrayt na Bloed, *a*s die na die Revir, welk a verdeel em door die geheele Land *...* Kleen Reviren en Gooten en Pannen. Maar die Put Wa*t*er, die sender a digg ut die Grond, no a kom Bloed, ander*s* die Egyptenaaren allemaal en die Israel[-l]iten a noet dood van Dorst. Soo dat ook die Toovernaar en a hab ander Water die sender a kan maak Bloed, namlik altemets ut een Put die sender a hab distbij, en a ka seek die op.> Da die Hert van Pharao a

verstout em, en em no a hoor na sender, soo as ook die HEER a ka see. En Pharao a dray em wee, en a loop na bin si Hoes, en a neem ook die niet na Hert. Maar al= le Egijptenaaren a digg voor Water rond die Revir,

dat sender moe hab vor drink; want sender no a kan
drink die Water ut die Revir. En die a duur seven
Dag, dat die HEER a slaa die Revir.

En

@

Cap. 8, v. 1=15.

29.

En die HEER a <↑see> na Mose: Loop nabinne na Pharao,
en see na em: Soo die HEER le see: Latstaan mi Volk,
dat sender dien mi. Maar as joe weiger joe na die, kik,
soo mi sal Plaag allegaar joe Landpaalen met Vorschen,
en die Revir sal wees deck voll met Vorschen; die sender
sall kruip naboven, en kom nabin joe Hoes, en nabin
joe Slaapkamer, <↑en> nabin joe Bedde, ook nabin die Hoe=
sen van joe Bediende sender, en onder joe Volk, en nabin
joe Backofen sender, en na allegaar joe ander Voorrath.
En op joe, en op joe Bediende sender sal kruip Vorchen.

En die HEER a spreek tot Mose: See na Aron, reck
ut joe Hand met joe Stock, over die Gooten, en Reviren
en Pann sender, en maak Vorsch kom over Egypten
Land. En Aron a strek ut si Hand over die Wateren na
Egypten; da Vorschen a kom op, dat Egyptenland a kom
bedeckt. En die tover|Swartkunstenaaren a doe ook soo met
sender Besweeren, en a lat Vorschen kom over Egypten.

<▽Vorwaarom a doe dan Pharao so demoedig? Si swart Künstenaaren
a breng ja ook Vorschen op oover Egyptenland, glik as Mose? O ja!
die sender a kan (en a doe die; maar vor neem wee die Vorschen die
sender no a kan. Die Satan kan door si werktuigen wel doe Skade, as
Godt a lat em die toe; maar help em no kan. Vor bevrij van Nood, niemand
kan die, as onse Godt en Heiland alleen> Da Pharao a roep Mose en
Aron en a see: Bedd

die HEERe, dat Em neem die vorsch sender *v*an mi en
van mi Volk; soo mi will latstaan die volk loop, dat
sen

@

30. 2 Boek Mose, 8, v. 1=15.

sender (dien die HEER) breng een Offer na die HEER. En
Mose a see na Pharao: so verheerlik joe dann, nochmeer
as mi! Wanneer mi sall bedd die HEERe voor joe en voor
joe Dienaars, en voor joe Volk; dat die Vorsch sender
van joe en van joe Hoes sender word ut gerooit, en <↑m*...*e>
bliev

alleen na die Revir? En em a see: Morg. En Mose a see:
die sall geskied na die Woort van joe; dat joe moe bekenn,
dat niemand ben, glik die HEERe ons Godt. Die Vors=
chen sall kom wee van joe, en van joe Hoesen, en van
joe Dienaars, en van joe Volk, en sal bliev na die Re=
vir alleen. | | En soo Mose en Aron a loop nabuten
van Pharao. En Moses a beed neerstelik na die
HEER, om die will van die Woort die em a kan gie na Pha=
rao van die Vorsch sender. En die HEER a doe, wat

Mose a see; en die Vorsch sender a dood nabin die Hoes sender - en overall na die Felden. En sender a hoop die te semen, hier een Hoop, en daar een Hoop; en die Land a stink van sender. | | En as Pharo kik, dat em a krieg Rust, so em a verhart si Hert, en a hoor niet na sender; glik die HEER a ka praat.

§. 8.

2 Mose 8, v.16=32. Cap. 9, v.1=12.

En die HEER a spreek tot Mose: See na Aron: Reck ut joe Stock, en slaa die Stof op die Grond, dat die kom Lus na geheel EgyptenLand. En sender a doe soo, en Aron a reck si Hand ut met die Stock, en a sl

@

Cap. 8, v. 16=32.

31.

slaa die Stof op die Grond; da met een Lus a kom op Volk en op Beesten heel voll: want allegaar die Stof na geheel Egyptenland a dray na Lus. Die <→Tover>|Swartkünstenaaren met sender Besweering a probeer die ook, en a will bring Lus navoor, maar sender no a kan. En Volk en Beesten a wees voll met Lus. En die Tover|Swartkünstenaar a spreek tot Pharo: Dat ben die Finger van Godt. Maar die Hert van Pharo a verstout em, en em no a hoor na sender, glik as die HEER a ka praap.

En die HEER a spreek tot Mose: Hoppo<↑2> joe<↑1> morg Vroe, en staan na voor Pharo, as em kom nabuten bi die Water, en see tot em: Soo die HEERe le see: Latstaan mi Volk, dat sender dien mi. En as joe no sal latstaan sender loop, kik, soo mi will stier Swaarm vanall sort Flieg*e*n over joe, en over joe Dienaar sender, over joe Volk, en over joe Hoes sender; da die Hoes sender van die Egyptenaaren, en die Grond, op die die hab Egypten aaren, sal kom voll van die Plaag Flieg. En na die Dag mi sal doe een apart goed met die Land Gosen, na die

mi Volk sender ben, <▽Tee die, altemets Pharo no a ka bemerk, dat die Kinders Israel a ka bliev vrij van die plaag van die Vorsch en Lus sender; en vermoethlik sender a ka beh*ou* ook skoon Water na sender Backen. Van die Vorsche die ben deudelik beskreeven, dat sender maar op Pharo si Volk, en op si Dienaar sender a ka wees, en op si eigen Koniklike Person a ka kruip om.> dat geen van die plaag Fliegen

sall wees na daar; dat joe moe onder vind, dat Mi ben

@

32. 2 Boek Mose

bin die HEER na meddel na die Land, en sett een verlosing tuschen mi Volk en joe Volk. Morg die Teiken sal geskied. | | En die HEER a doe soo. En die Plag Flieg a kom met Hoop nabin <↑die> Hoes van Pharo en nabin die Hoes van si Dienaar sender. En die a wees as of die geheel Land Egypten a sall bede*e*v door die Plaag-Fliegen (Swaarm).

Da Pharao a roep Mose en Aron en a see: Loop en bring een Ofer na jender Godt hier na die Land. Mose a see: die no loop aan, dat ons doe die; wan<t> die sal wees een Greuel na die Egyptenaaren, as ons a sal doe <↑bring> Ofer na die HEERe ons Godt. As ons a sal ofer, en die Egyptenaaren a sal kik sender Greuel na die, sen= der no sal hiet ons met steen? Drie Dageis ons will loop na die Woestein; da ons will bring Offer [-na] na die HEER ons Godt, soo as Em sal lee ons die voor.

Da Pharao a see: Mi sal latstaan jender loop, dat jender bring na die HEER jender Godt een Offer na die Woesteine, maar dat jender no treck mi meer veer, en eskapeer; bedd voor mi! Mose a see: So dra as mi kom van joe nabuten, mi sal bedd die HEER, dat die Plag Flieg [-ged] kom wee morg, van Pharao, en van si Bediende en van si Volk; <←m>aar Pharao moet bedrieg mi maar niet meer, dat em no latstaan <√weeraan> die Volk loop, vor doe Offer na die HEER.

En

@

Cap. 9, v. 1=12.

33.

En as Mose a kom nabuti van Pharao, em a bedd anstonts na die HEER; en die HEER a doe, wat Mo= se a see, en die Bederv Flieg goed a kom op een rees soo wee van Pharao en si Bediende en van si Volk, dat niet een a bliev over van die | | Maar Pharao a ver hart [-a] si Hert ook die rees, en no a latstaan die Volk sender loop.

Da die HEER a spreek tot Mose: Loop nabinne tot Pharao en see na em: Soo die HEER, die He= braegen sende*<r>* Godt le see: Latstaan mi Volk, dat sender dien mi. As joe weiger joe voor die, en joe sal hou sender noch meer lang op, kik, die HEER si

Hand sal kom over joe Veh na Savan, over joe Kaway <↑Perden>, over joe Boerika, o<↑v>er die Kameelen, over die Koehi beesten, en over die Skaap, met een goe\harte (of: swaar) Beestsiek= te. En die HEER sal doe wat apartes tuschen die Beesten van die Israeliten, en tuschen die Beesten van die Egyptenaaren; en niet een sal dood van alles wat behoer na die Kinders van Israel. En die HEER a ka sett ook die Tid aan tot die; namlik morg die HEER sal doe die na die geheele Land.

En die HEER a doe die des Morgs; en alles Vehe van die Egyptenaaren a dood, en van die Israeliten sender Vehe niet Een a dood. Da Pharao a stier hen (vor kik), en kik, niet Een enkel van die Israeliten sender Veh a ka dood. Maar Pharao si Hert a bliev ver hart, en em no a latstaan die Volk loop.

Da die HEER a see na Mose en Aron: Neem jender

@

34. 2 Boek Mose. Cap. 9, v. 1=12.

Hand voll Roess ut die Ofen, en Mose springel die na
boven tegen die Hemel na voor die Oogo van Pharao,
dat die stoof over die heele Land Egypten, dat quaaie
swarte Pocken kom op na Volk en Beest sender, na ge=

heel Egijpten Land. <∇Die Egyptenaaren a hab Geld genoeg, op
die sender a st*e*ud. Sender a ka koop sender gau ander Beestn van
die Israeliten sender, en van ander ander Plek, na Plek van die, die
a ka dood. En quaalik <↑dat> sender a hab die, soo sender met sender
Beesten a kom overvallen met die lelike Bleins.> En sender a neem
Roess ut die Ofen,

en a staan na voor Pharao, en Mose a springel die tegen
die Hemel toe; da lelik swarte Pock a brek op, na Mensch
en Beesten sender. Soo dat die Swartkunstenaaren no
a kan staan navoor Mose, vanwegens die lelke Blains;
want na sender a wees ookal lelke Blains, as na al=
lemaal Egyptenaaren. Maar die HEER a latstaan
die Hert van Pharao bliev verstout, en em no a hoor
na sender; soo as die HEER a ka praat met Mose.

§. 9.

Cap. 9, v. 13=35. Cap. 10, v. 1=20

Da die HEER a see na Mose: Hoppo mo<↑r>g Vroe, en
staan na voor Pharao en see na em: Soo die HEER,
die Hebreaen sender Godt le see: Lat mi Volk, dat
sender dīen mi; anderst mi sal vor die rees lee alle=
maal mi Plaagen na joe Hert, en ook op joe Bediende,
en op joe Volk sender, dat joe sal ondervind, dat die
no hab niet een glik mi na allemaal Landen. Want

@

Cap. 9, v. 13=35.

27.

Want as mi noe a ka rek ut mi Hand, en a ka slaa joe
en joe Volk met Pestilenz; soo joe a sal ka word utgerooit
van die Aerde; Maar mi a ka latstaan joe nochal, vordaar=
om, derwiel mi will bewies mi Macht na\aan\joe, en dat mi
kom utgeroepen na allemaal Landen. Maar joe ver
hogh joe noch geduirig tegen mi Volk, en joe no will
latstaan sender loop.

Kik, morgen om deese Tid, mi sal maak kom een
swaar Hagelweer, dat soo een no a ka wees na Egijpten,
sens die Tid, dat die a wor<↑d> gebouwd, tee noe. Vordaar=
om stier hen, en lat jag joe Beesten en alles, wat joe hab
na die Feld, nabinne, (en bewaar die) want allemaal
Menschen en (Veh) Beest sender, die sal word gevonden
na die Feld, en no ka breng na Hoes, as die Hagel vall\op
die em sal slaa die dood. | | Wie noe onder Pharao
si Bedienden a vrees die HEERE si Woort, die a maak si
Knechten en Beesten vlucht nabin die Hoes sender;
maar wie si Hert no a keer na die Woor<t> van die HEER,
die a latstaan si Knechten, en Beest sender na Savan.

Da die HEER a see na Mose: Reck ut joe Hand te=
gen die Hemel toe, dat die Hagel na die geheele Egijpten

Land (over) op Volk, en op Beesten, en op allemaal
Saad (Vrucht) na Plantay (Feld) wat ben na Egypten.
Alsoo Mose a rek ut si Stock na Heme toe, da die
HEER a stier Donner en Hagel, dat die Vijer a skitt
op die Grond; en die HEER a stort die Hagel molee op
Egypten Land, (soo) dat Hagel en Vijer a vaar door
malkander, soo gruselik, dat glik die, nooit a ka
wees

@

28. 2 Boek Mose Cap. 9, v. 13=35.

wees, sens Volk a ka wees nabinne. En die Hagel a slaa
na geheel Egyptenland alles dood, wat a wees na die Feld,
Menschen en Veh; en die Hagel a slaa ook all sort Korn
na die Felden, en a breck alle Boomen na die Felden;
maar alleen *[-d]* na die Land Gosen, waer die Kinder Israel
a woon, a wees geen Hagel.

Da Pharao a stier hen, en a lat roep Mose en A=
rom, en spreek tot sender: Die rees mi ka ver sondig
mi, die HEER ben gerecht, maar mi en mi Volk ben
Godtlose. Beed na die HEER, dat Em latstaan die wees ge
noeg, dat Godt si Donnern en Hageln hou op; so mi sal
latstaan jender loop, en jender no sall bliev meer\lang
hier. En Moses a see tot em: Soo dra mi kom buten
die Stadt, mi will spreij ut mi Handen tot die HEER;
en die Donner sal hou op, en geen Hagel sal wees <↑meer>, op
dat joe moet ondervind, dat die Aerde ben van die HEER.
Maar joe en joe Bediende sender, (mi le weet) dat jender
no sal bewies jender godt vreesig nochal na die HEER.
-- En soo Mose [-en Aron] a loop ut van [-die Stadt] Pha=
rao buten die Stadt, en a spreij si Handen ut tot die
HEER; en soo eenrees die Donner en die Hagel a
hou op, en die Onweer a lat af op Aerden. En as Pha=
rao a kik, die Onweer, en die Donner en Hagel a lat
nah, em a loop aan vor sondig vort, en a verhart si Hert,
em en si Bediende sender. En die Hert Pharao a verstout
em, en em no a latstaan die Kinder Israel loop, soo as
die HEER door Moses a ka praap.

En

@

Cap. 10, v. 1=20.

29.

En die HEER a see tot Mose: Loop nabinne tot Pharao,
want Mi latstaan si Hert en die Hert van si Bediende sendr
bliev (wees) hart, op dat mi doe deese mi Teeken onder sen=
der; dat joe navoor die Oorden van joe Kinders en Kind
Kind sender sall verthel, wat mi a ka doe na Egijpten
en hoe mi a ka bewies mi Wonder Teeken onder sender;
op dat jen<↑der> weet, dat Mi ben die HEER.

En soo Mose en Aron a loop nabinne tot Pharao en a
see na em: Soo die HEER, die Hebraeen sender Godt le see:
Hoelang joe will weiger joe, en joe no will vall Kleen na
voor mi Angesicht? Latstaan\mi Volk loop, dat sender

dien mi. Maar as joe Weiger joe, vor latstaan mi Volk loop;
so mi sal maak kom morg Grashopper nabin joe Land=

(Paalen). En sender sall toe die G<↑r>ond, dat Volk no sal kan
kik die meer; en sender jett kaba, wat ka bliev,
w*a*t die Hagel a ka lat over na jender, en sender sall jett
af alle groene Boomen na die Feld. En joe Hoes sender,
en die Hoesen van joe Bediende sender allemaal, en alle
gaar Hoes na Egypten, sender sal vall die op; alsoo
dat der gliken noch joe Vaders noch joe Voor Oudern,
soo\lang as sender a ka wees op Aerden, nooit a ka kik,
tee deese Dag. En em a keer em om, en a loop wee van
Pharo. | | Maar die Bedienden van Pharo a spreek
tot em: Hoelang ons sall wees geplagt met die? lat
staan die Volk loop, dat sender dien die HEER sen=
der Godt. Joe no Bekenn noch niet, dat Egypten a
ka bederv?

Da

@

30. 2 Boek Mose Cap. 10, v. 1=20.

Da sender a haal Mose en Aron weeraan nabinne na
Pharao, en em a see tot sender: Loop hen, en dien die
HEERE jender Godt! welk sender ben dann eigentlich, die
sender will loop? Mose a see: Ons will loop met jong
en Oud; met Soonen en Dochters, met Skaap en Koehi
Beesten ons will loop, want ons hab een Feest van die
HEER. (Pharao) Em a see tot sender: sal also die HEER
wees vordaarom met jender, derwiel mi latstaan loop<↑2>
jender<↑1> en hou die HEER Godtsdienst, as jender no seek
anders as die. En sender a word na buten gejagt van
Pharao.

Da die HEER a see na Mose: Reck ut joe Hand o=
ver Egypten, dat Grashoppers kom na die Land Egyp=
ten, die sender jett op allegaar Korn Vrucht, alles
wat die Hagel Slag a ka lat over. Da Mose a reck
si Stock over Egypten Land; en die HEER a maak een
Ostwind waay door die Land die geheele Dag en die hee=
le Nacht: en as die a kom Vroe, die Ostwind a breng
die Grashopper. (of: Springhaanen). En sender a kom
over geheel Egypten Land, en a sakk neer na alle=
gaar Plek na Egypten, soo over moeshi, dat van
toe vooren nooit des gliken a ka wees, noch sal wees
verder hen. En sender a toe die geheele Land en a maak
die Duister, en a jett alles <↑Korn> op na die Land, en alle
Vruch=
ten na die Boomen, wat die Hagel a ka lat bliev over;
en

@

Cap. 10, v. 1=20. Cap. 10, v. 21=27.

31.

en a lat niet een groensel over na die Boomen en van die Saad=
vrucht na die Plantay sender na geheel Egyptenland.

Da Pharao a roep haastig Mose en Aron en a see: Mi a ka versondig mi na die HEERE jender Godt. En noe vergie mi mi Sondo maar noch die rees, en bedd die HEER jender

Godt, dat Em doch neem wee van mi deese Dood. <▼Pharao a roep die Grashopper een Dood. Want as sender a sal ka bliev lee maar een paar Dag meer lang na die Land, en die Westwint no a sal ka lecht sender allegaar op op eenmal en gooi sender na die Zee; so sender a sal ka mak korte werk, en die heele Land a sal moet dood van Honger.> En em a

loop nabuten van Pharao, en a bed die HEER. En die HEER a dray die Wint van Westen, die a wees goe sterk en a neem die Grashopper, en a gooi sender nabin die Biesem Zee, soo dat niet een a bliev over na alle Landpaalen van Egijpten. Door die die HEER a verstout die Hert Pharao, soo dat em no a will latstaan die Kinder Israel loop.

§. 10.

2 B. Mose 10, v. 21=27. Cap. 11, v. 1=8. Cap. 10, v. 28. 29. Da die HEER a see tot Mose: Rekk ut joe Hand tegen die *He*mel, dat een Duisternis kom over Egypteland, dat Volk *m..*ttap na die Duister. En Mose a reck si Hand (op) tegen d*ie* Hemel, da een decke Dusternis a kom na die geheele *land* Egypten, drie Dag; soo dat niemand a kik die ander, *no* ha hoppo van si Plek waar em a wees, na drie Dag. *M*aar bi allemaal Kinders Israel die a wees licht nabin sender Wooningen.

@

32. 2 Boek Mose

Da Pharao a roep vor Mose en a see: Loop, en hou Godts dienst na die HEER; maar jender Skaapen en Koehibeese ten latstaan hier: jender Kinjes ook de[-rr]<↑rv> loop met jender. En Moses a see: Joe moet gie ons doch ook Ofer en Brand Ofer met, dat ons kan bereit die toe voor die HEER ons Godt. Ons Veh ook moet loop met ons, en niet een Klau moet bliev na aster; wan<↑t> van Ons Goed ons sal neem die tot die Dienst na die HEER ons Godt. Ons ook no weet eegentlik, met wat ons sall dien die HEER, tee ons kom na die Plek. Maa<↑r> die HEER a latstaan die Hert Pharao bliev ver stout. (stockt.)

Da die HEER a see na Mose: Mi sal mak kom noch een Plag over Pharao, en over Egypten, darnah em sal lat jender wee van hier, en sal niet alleen lat alles vort met jender, maar jag jender ook van hier w*ee* So praat noe navoor die Volk sender Oor, dat [-e]e*...* een begeer van si Buirmann, en elkeen Vrouw *v*an si Buirmanin[-e] goude en silver gevaten (Juw*e*len). Want die HEER a ka maak, dat die Egyptena*a*ren a kom geneegen na die Volk, (Israel) en Mos*e* wees een Mann van groot [e+]<E>stimeer na Egypten*1*and na die Oogo van die koniglike Bediende sender, en na die Oogo van die volk sender.

En Mose a see: soo die HEER le see: Mi sal loop ut

tegen Meddernacht na Egijptenland, en allemaal
Eerstgeborten na Egyptenlan sall dood, van aan die
eerst geboren Soon van Pharao, die sal set op die
Tro

@

Cap. 11, v. 1=8. Cap. 10, v. 28. 29.

33.

Troon, tee op die eerstgeloren Soon van die (dienst) Magd[-,]
welk staan aster die Moola; en allegaar eerst gebort
onder die Beest sender. Da een groot Benaut geskreuw
sal ris na geheel Egypten Land, dat die nooit a ka wees
soo. Maar bi die Kinders van Israel, niet een Hond
sall <↑roer> mukk <↑si Tong>, noch onder die Volk noch onder
die Beesten;

dat jender sall bekenn, hoe apart die HEER a kan Partij die
Egyptenaaren van Israel. Als dann sender sal kom tot
namolee allemaal die joe Bedienden sender, en sal vall tot
mi Voeten en see: Treck ut, joe en allegaar Volk, die
sender ben na onder joe; en alsdann mi sal treck ut.

En Mose a loop wee van Pharao met heet quaat.
Maar Pharao a see: skier wee van mi, en pass op joe,
d*at* joe no kom meer navoor mi Oogo; wan<t> na welk Dag
jo*e* kom weeraan navoor mi Oogo, joe sall dood. Mose
a antwoord: Joe ka praat recht, mi no sal kom meer
*na*voor joe Oogo. | | En die HEER a see tot Mose:
*Ph*arao no hoor na jender, dat mi Wonder kom demeer
... Egyptenland.

En Mose en Aron a ka doe allegaar die Wonder na
voor die Oogo van Pharao; maar die HEER a latstaan
P*ha*rao si Hert bliev ver stout, en em no a gie die Kind=
d*er*s van Israel los ut si Land.

§. 11.

2 B. Mose 12, v. 1=28.

En

@

34. 2 Boek Mose Cap. 12, v. 1=28.

En die HEER a praat met Mose en Aron na Egyptenland
en <↑a> see: Deese Maand sall wees bi jender die eerste Maand,
en met die jender sall begin die Jaars Maanden.

Praat met die heele Gemeent van Israel en see:
Na die tiende Dag van deese Maand sender sall neem
voor elkeen Hoes, waar een Hoesvader ben, een Lamm;
die moet wees voor elkeen Hoes een Lamm. Maar as
na een Hoes ben toe weinig vor een Lamm, soo sender
sall neem die Nahste Buieren tot die, tee sender sal
wees genoeg; namlik soo veel, dat sender kan jet op
die Lamm.

Maar jender sall neem een Lamm, na die geen Skeel
ben, een Mannitje van een Jaar oud; jender kan
neem een Skaapje of <↑een> Kabritbockje. En jender sall
behou die tee na die Viertiende Dag van die Maand,

en elk een Hoopje, die sender behoort tot die Gem*....* van Israel, sall slacht die met Avendtid. En sender sall neem si Bloed en bestriek die twee Dhorpost *...* die bovenst Drempeel met die na die Hoes sender, *...* die sender sall jet die. En die Vleesch sender sall j*...* na die selve donker; na die Vijer gebraden, en *..*= suerde Brood sender sall jet met die, en een sall*...* van bitter Blaar. Jender no sall jet een goed rook*...* die, of gekoekt na Water; maar die Kopp, Been *e*n Daerm en alles moet wees gebraden na die Vijer. En jender no sall lat somwat bliev over tee Vroe; maar as somwat bliev over te vroe vroe, die jend<↑er> sall verbrann net Vijer.

En

@

Cap. 12, v. 1=28.

35.

En jender sall jett die soo: [- (mann)] <↑manir> jender sall wees gegort

om jender lief, en hab jender Skoen na jender Voeten, en jender Stock na jender Handen; en sall jett die, as die haa=

sten sender wee, <▽*..* Jender sall jett die met Vrees en Beev, terwiel die HEER *...*p om na die Land. Die woort Passah betieg die om *loo*p, of die om koeri van die godtlike Strafrecht; welks; *...*l a moet jag in Vrees en Beev. 5 Mos. 16, v. 3. Cap. 20, v. 3. Ps. 48, 6 D*ie* Vergaadering tot die Wonden Jesu, en die ut loop ut die so*n*dig We<↑r>ld, no sall geskied met soo vrees, glik Jesaias see. Ca*p*. 52 v. 11. 12. Cap. 53, v. 5. Röm. 8, 15. 2 Tim. 1, v. 7.> want die ben die HEER si Passah.

Want in|na} deese Nacht mi sal passir door Egyptenland, en sal slaa allegaar Eerst=geborten na Egyptenland, all

twee Mensch en Beest sender. En na aan alle Godten <▽Niet na die dooie Afgodtenbeelden, maar na die boose Geesten, na die Machten van Duisternis, die sender na Eg <▽Egypten a ka staan die He<i>land tegen tee die\tid, en a ka mak si godtlike Wonder nah door sender Schamboe weerk.>>

van|na} Egypten mi sal doe Straf executie, Mi die HEER. En die Bloed sall wees jender Meerk na die Hoes sender, nabin die jender ben, dat mi, wanneer mi kik die Bloed, passir verbi jender; en die Plag tot bederv no treff jender, wanneer mi slaa Egypten.

En die Dag sall bliev een Dinkdag voor jender, en jender sall hou die een Feest tot die HEER; en die Feest *..* die Dag sall wor<↑d> vort geset bi jender nahkomen vor alltid. Seven Dag jender sall jet Brood die na ka [-stt] set na Suer; met die eerste Dag jender sall hou[-p] <↑op> met gesuerde Brood nabin jender Hoes sender: Wie sal

@

36. 2 Boek Mose 12, v 1=28.

sal jett gesuurde Brood van (begin) die eerste Dag tee na die sevendē, die si Siel sal word ut<↑ge>rooit ut Israel. Na die eerste Dag jender sall hou een heilig tesamenkomst, en na die sevendē Dag jender ook sall hou een heilig tesamenkomst; (vergaadering) Werk jender no sal doe na die selve Dag, sonder die wat elk Persoon moet hab vor jet, die alleen jender [-da<↑r>ef] daerf maak klaar.

En hou over die ongesuerde Brood; want even na die selve Dag mi draag jender Armeeen ut van Egypten land: vordaarom jender sall hou deese Dag bi die nah=Komen van jender as geduirige Wet. Na die Viertien=de Dag van die eerste Maand jender sall na die Avend jett ongesuirde Brood, tee na die eenentwintigst Dag na die Maand tee na die Avend. Seven Dagtid geen ge suierde Brood moet wees nabin jender Hoes sender. Want wie jet gesuirde Brood, die si Siel sal word ut gerooit van die Gemeente Israel, die wees een Vremde of die ben een die ben geboren na die Land. (onder jender) Jender no sal jett ge suirde Brood, maar klae*. o*n gesuirde Brood jender sall jett na all jender Woo*n*ingen.

En Mose a roep allemaal die Ouderlingen <↑[-sten]> *van* Israel en a see na sender. Pek üt en neem jend*e*r Lammen elk een voor si Famili, en slacht d*i*e Passah. En neem een Boeshi Isop, en doop die *n*a

@

Cap. 12, v. 1=28.

37.

nabin die Back, en bestriek die boven Drempel en die Dhor Stôt met die Bloed, die nabin die Bak ben. En niemand van jender loop door si Hoedhor nabüten, tee na die Vroe. Want die HEER sal passir\om, vor slaa die Egyptenaar sender, en as em sal kik die Bloed na die Dhordrempel en na die twee Stôt, soo die HEER sal passir die selve Dhor vorbei, en no latstaan die Bederver kom nabin jender Hoes vor doe quaat na jender.

Soo hon noe die Manir; die sall wees voor joe en joe Kinder sender een allgeduirig Wet. En wann=eer jender sal kom nabin die Land, die die HEER sal gie jender, soo as Em a ka praat, so hou deese Godtsdienst. En as jender Kinders sal vrag jender, wat voor een Godtsdienst jender hab da? Soo jender sall see na sender: Die ben ons HEER si Passah, die a passir vorbei die Kinders Israel sender Hoes na Egypten, toen em a straf die Egyptenaaren, en *a* bevrij ons Hoes sender.

*E*n die Volk a boek sender, en a beed aan. En die Kinder Israel a loop en doe die; soo as die HEER a *.en* gie order na Mose en Aron, soo sender a maak die.

§. 12.

2 B. Mos. 12, v. 29=51. Cap. 13, v. 1=16. Cap. 34, v. 19.20.

En die a gebuir om Medd<↑er>nacht, dat die HEER a slaa
dood

@

38. 2 Boek Mose Cap. 12, v. 29=51.

(dood) na Egiptenland van die Eerstgeborten, van aan
die eerst geboren Soon van Pharao, die a wees si Troon
volger, tee na die ee<↑r>st geboren Soon van die Arestant,
die a set nabin die Arest, en ook allemaal Eerst geborten
van die Veh. Da Pharao a hoppo na die Nacht, em en
si Bedienden allemaal, en alle Egiptenaaren, en een
groot Jamergeskreuw a ris na Egipten, want niet een
Hoes a wees, na die niet een doode a wees. En em a roep
vor Mose en Aron na die Nacht en a see: Hoppo en
treck ut van mi Volk, jender en die Kinders van Israel,
loop en dien die HEER, soo as jender a ka praat.
Neem ook jender Skaap met, en jender Koehibeesten,
soo as jender a ka praat; loop en seegen ook mi.

En die Egiptenaaren a vorceer die Volk, dat s*en*
der a drief die gau ut die Land; want sender a see:
Ons allegaar ben des Doods. En die Volk a drag die

roo*e* Deeg, eer die a ka suier, <▼Sender a ka roer even die
Deeg na allemaal Hoesen, vor back die geordineerde Brood op die Passah
Feest. Cap. 12, v. 8. 15. Sender a ka daerf wel ook een part van die
Deeg lat kom suier en back Brood op die Reis, maar tot die a wees
gee<↑n>\tid, terwiel sender noch voor Dagbrek a <►▼a moet trek ut.
En soo sender a neem die Deeg roo met.>> en sender ander *V*oor
raad, die sender a bend op nabin sender Kleer, *na*
sender Skoudern. En die Kinder van Israel a *...*
doe die Woort van Mose, en a ka vrag van die *Eg*yp=
<←tenaaren> Juweelen van Silver en Goud, en Kleer. En die *HE*ER

a

@

Cap. 12, v. 29=51.

39.

a ka maak die Egiptenaaren a kom geneegen na die Volk,

en sender a see*,* begeer of: vrag maar; <▼Sender a see: Vrag
maar getroost alles, wat jender hab noodig tot jender Feest, die mooist
Kleeding en Juweelen, en Kostlikste vaaten tot Godtsdienst, ons will
gie jender die alles, dat jender maar kom vort, en dat van die moeschi
land\plagen en Nood ons kom los. Wan<↑t> solang jender no kom vort,
een ongeluk over die ander bevall ons. Sender no a lehn die, maar
a gie of: vereer die na sender.> en sender a

neem die met ut van Egipten, as een Pris. \$nootaad. zonder noot\$

En die Kinders Israel a reis ut van Raemeses nah
Soeckoth; sesmaal hoendert dusend Mannen toe voet,
sonder die Kinders. Ook een groot Hoop van all sort an=
der Volk a loop ut met sender; en Skaap, en Koehibeesten,
een moeschi groot Hoop Veh.

En sender a bakk Koeki van die rohe Deeg|ongesuirde Deeg
die sen=

der a ka neem met, - want sender no a kan lat die kom Suier, terwiel sender a word utgestooten van Egypten, en sender no a kan {wacht|staan meer\lang? ook geen ander Provisi sender a ka maak klaar voor sender.

En die Tid, dat die Kinders van Israel a ka woon *na* Egijpten, ben vierhoendert en dertig Jaar. En as die Vierhoendert en dertig Jaar a wees om; soo die a gebür dat all die Armen van die HEER a loop ut op een D*a*g van Egijptenland. Vordaarom die Nacht word groot g*e*houden vor die HEER, na die Em a ka voer sender ut v*an* Egyptenland; en deese Nacht ben geseegen<↑t> na die

@

40. 2 Buch Mose Cap. 12=

HEER, die sall word gehouen met opdink bij allemaal Kinderen van Israel, en bij allmaal sender Nahkomen.

En die HEER a see tot Mose en Aron: Dat ben die ver= Ordning van die Passa: geen Vremde sall jet van die. Maar wat een voor Geld gekoopte Knecht ben, as em a ka lat besnie em van joe, als dan em daerf jet van die. Wie le\woon na Huer bij joe, of dien voor betaal, die no sall jet van die. Die moet word opgegeeten nabin een Hoes, en volk no sall drag van si Vl[-l]eesch nabüten die Hoes. En jender no sall brek niet een Been na em. Die heele Gemeente van Israel sall doe sulks. Maar as een Vremde woon bij joe, e[m+]<n> em will hou die HEER die Passa, die moet besnie alles, wat ben mann= lik; alsdan lat em kom natoe, dat em doe die, en em sal wees as een die ben geboren na die Land: want niet een die no ka besnie sall jet van die. Maar soo een Vremde, die woon onder joe, hab darnah met die na Landgeboren sender eenderley Religie.

En die Kinders Israel a doe soo; as die HEER a ka befehl na Mose en Aron, soo sender a doe. En *..* die HEER a voer die Kinders Israel na die selve Dag met sender Armeeen ut van Egypten.

<←Cap 13, v. 1.> En die HEER a praat met Mose en a see: Heil= ig mi alle Eerstgeborten, alles wat brek <√open> die Moe= der bij die Kinderen Israel, onder die Mensch sen= der, en onder die Veeh; want die behoer na mi. Da Mose a spreek tot die Volk: Tot gedachtnis

na

@

Cap. 13, v. 1=16.

41.

na deese Dag, na die jender a ka loop üt van Egyp= ten üt Diensthoes, toen die HEER a ka draag jen= der üt van hier met machtig Hand, geen gesuir= de Brood jender sall jet. Vandag jender loop üt, na die Maand Abib. \$nootaad. zonder noot\$ [-As noe] Wanneer noe die HEER sal breng joe na die Land van die Canaaniten,

Hethiten, Amoriten, Heviten en Jebusiten, die Em a ka sweer, vor gie die na joe, een Land, die vlooi over van Melk en Honig; soo joe sall hou deese Godtes= dienst na die Maand (Abib) seven Dag joe sall jet Brood die *ka* ka suier, en na die sevende Dag joe sall hou die HEER een Feest. (Groot Sonndag) geheele sevendag joe sall jet Brood die no ka suier; en na allemaal joe Land= <→Bargaden> *...gen*|*...en*, geen gesuirde Brood en ook geen Suierdeeg moet wees vor kik bij joe. En na jender Soonen jender sall see na die selv Dag: die geskied om die will, wat die HE*E*R a ka doe na onws, toen ons a treck ut van Egijpten. Vo*rd*aarom die sall wees joe een Teiken na joe *H*and, en *j*et joe die as een Dinkmeerk na voor joe Oogo; op da*. d*ie Leer van die HEER wees nabin|no kom ut} joe Mond. Want di*e* HEER a ka voer joe met machtig Hand üt van Egijp= ten. Alsoo hou die verordning na die angesete Tid ijder. <→Jaar> En wanneer die HEER sal breng joe na die Land van die Canaaniten sender, soo as Em a ka sweer joe en joe Vaders sender, en sal gie joe die in! Soo joe sall parti ut voor die HEER alles, wat {breek|open} die Moeder, en alle Eers

@

42. 2 Boek Mose

 Eerstgeborten van die Veeh, as die ben een Mannitje, die sall wees voor die HEER. Die Eerstgebort van die Boe=rika joe sall los met een Skaap; maar as joe no will los die, so breek em si Neck. Maar allemaal Eerstgeborten van Mensch joe sall loos van joe Kinders. En as joe Soon komstig sal vrag joe en sal see: Wagoed die ben? soo joe sall see em. Die HEER a ka voer ons üt van Egypten met machtig hand üt die Diensthoes. Want toen Pha=rao a wees hart, en em no a will latstaan ons loop, da die HEER a slaa allemaal Eerstgeborten na Egypten, van aan die mensch sender Eerstgeborten, tee na die Eerstgeborten van die Veeh. Om die will van die ons ofer na die HEER alles, wat breek die Moeder, wat ben een Mannitje, en die Eerstgebort van mi Kinders mi loos. En die sall wees een Teeken na joe Hand, en set die as een Dinkmerk na voor joe Oogo; dat die HEER a ka voer ons üt met machtig Hand van Eg*[y+]<ij>*pten §. 13.

4 B. Mose 33, v. 1=8. 2 B. Mose 13, v. 17=27 *...*
 Cap. 14, v. 1=31.

Noe le volg die Reisen van die Kinders Israel, *d*ie na volle Armee en a ka kom ut van Egypten land, na onder die Hand van Mose en Aron. En Mose a be=skrief sender Uttrek en sender Reis, na die Befehl van die HEER. En dat ben also sender Reisen, as sen=der a trek vort: Na die Veyftinde Dag na die eerst Ma

@

Cap. 13, v. 17=22. Cap. 14, v. 1=31.

42

Maa<↑n>d sender a loop üt van Raemses; na die selve Vroe vroe, toen sender a ka hou die Passah, die Kinders Israel a trek üt, na voor die Oogo van alle Egyptenaaren, as Overwinner. Die Egijptenaaren a wees na werk vor begrav alle Eerstgeort, die die HEER a ka slaa onder sender; en die HEER a ka doe ook Strafgerichten na sender Godten. Van Raemses sender a loop op die Reis, en a maak sender rüst na Succoth.

En a<↑s> Pharao a ka latstaan die Volk loop, Godt no a draag sender op die groot Pad, welk raak *[-.a]* na die Land van die Philist*e*n, welk sal ka wees die Kortste Pad; want Godt a see: die sal kan berouw die Volk as sender kik die Strie, en sal dray\om weeraan na Egijpten: maar Godt a voer die Volk om op een ander Pad welk loop door die Weldnes na die Bisem Zee; en soo die Kinder van Israel a trek op aangedaan üt van Egyptenland.

En Moses a neem Joseph si Gebeenden met em; want e*m* a ka neem een Eed van die Kinders Israel en a ka se*e:* Godt sal besoeck jender secur, als dan drag mi Gebeeen*den met <↑jender> wee van hier.

.. sender a loop üt van Succoth, en a neem sender Rust na Etham, welks lee vooren na die End van die Weldnes. | | En die HEER a loop voorüt sender, na Dag nabin een Wolkpielaar, dai Em a draag sender die recht Pad, en na Donker nabin een Vijerpielaar, vor gie Licht na sender vor reis Dag en Donker. Die
Wolk

@

44. 2 Boek Mose

Wolkpielaar no a wiek <↑wee> na Dag, noch die Vijerpielaar na Donker van die Volk sender Oogo.

En die HEER a praat met Mose en a see: Praat met die Kinder Israel, dat sender drayom, en neem sender Plek na die {Mond|Opning tu<↑s>chen die Klipp sender, welk ben tüschen die Zee en die hoghe Thoern; da jender sall lee jender - na aan die Zee. Want Pharao sal see van die Kinderen Israel: sender ben vertingelt na die Land, die Weldnes a ka slott sender in. En mi will verstout die Hert na Pharao, dat em sal jag sender nah|aster}; en Mi will wees ge Eer<↑t> na Pharao, en na allegaar si Macht, en die Egyptenaaren sall ondervind, dat Mi ben die HEER. En sender a doe soo, en a reis af van Etham; en a loop aster tee na die Mond van die Klipp sender, <↑die> bij Baalzephon ben, na daar sender *a* neem Plek vor rust, -.

En as die Woort a kom na die Konig van Egypten, hoe haastig die Volk sender a ka loop üt; da si en si Bediende sender S[e+]<i>nn[-der] a kom een\rees ander ma*n*ir tege<↑n> die Volk (Israel) en sender a see: Vorwaarom ons a ka doe die dat ons a ka latstaan Israel lo*op* üt

on<↑s> Dienst? En em a lat spann aan si Karoschi, *en a*
neem si Volk met em. En a neem Seshoender*t ...*
gekiesen Karoschi, en wat noch ander Karosc*hi*
wees na Egijpten, en die Captains over all si Ar*m*ee.

Want die HEER a latstan die Hert van Pharao <▽die Konig na Egypten>
[-le bliev]

<←kom> verstout en met Kuraschi, dat em a jag aster die
Kinders van Israel; maar die Kinders van Israel

a

@

Cap. 14, v. 1=31.

45.

a trek vort as Overwinners. En die Egijptenaaren a
jag aster sender, en as sender a set op sender Tenten
na aan die Biesem Zee, da allemaal Kaway en Kar=
oschi van Pharao en si R[-*.*]ieers, en si Strie Armee
a kom over sender na die Klippmond, (of: Passagi door
die Klipp sender) \$nootaan. zonder noot\$ Baalzephon tegenover.

En as Pharao a kom destbi sender, en die Kinders
Israel a lecht op sender Oogo, en a kik, dat die Eg=
ijptenaaren a kom aster sender, da sender a kom goe
na vrees. En die Kinders Israel a skreuw tot die
HEER en a spreek tot Mose: A\wees niet Grafen na
Egijpten, dat joe a moet draag ons wee, dat ons dood na
die Weldnes? Vorwaaram joe a ka doe ons die, dat joe
a ka draag ons ut van Egijpten? Tref noe niet die toe,
wat ons a see toen ons na Egyp<↑ten> a praat met joe: Lat af,
.. latstaan ons dien die Egijptenaaren, as dat ons
d*o*d na die Weldnes? En Moses a see tot die Volk:
J*end*er no bang, staan vast en kik toe, wat vor een
H*el*p die HEER vandag sal doe na jender; want deese
E*gij*ptenaaren, die jender le kik vandag, jender nooit
sal kik die meer vor eewig. Die HEER sal strie voor
jender, maar jender sal wees still.

§. 14.

2 B. Mose 14, v. 15=31. Cap. 15, v. 1=22.

En die HEER a see na Mose: voor wat joe skreuw tot
mi? See na die Kinders Israel, sender sall reis vort.

Maar

@

46. 2 Boek Mose

Maar Joe lecht op joe Stock en reck joe Hand over die Zee,
en partij die van malkander; soo die Kinders Israel sal
loop meddel na die Zee op drooge Grond. En kik maar, wat
mi hab na Sin: Mi will verstout die Egyptenaaren sender
Hert, dat sender sall volg aster sender; da*[-n]*n mi will
krig mi Eer na Pharao en <↑na> allemaal si Macht, na si Wa=
gen en Reiters. Da die Egyptenaaren sal ondervind die
erst recht, dat Mi ben die HEER; wanneer mi na aan
Pharao, en na aan si Wagens en Reiders ka lee Eer in.

Da die Engel Godtes a lechtem op, die a trek navoor

üt die Armee van die Kinderen Israel, en a kom aster sender; die Wolkpillaar, die a wees navoor sender Oo=go, a kom wee van na voor, en a staan aster sender, en a kom tüsten die Egijptenaaren Armee, en die <↑Armee> van Israel: na die ander Sie die Wolk a wees duiste*r* <§(tegen die Egyptenaaren die a wees *duiste*r, en licht tegen Israel.)> en na die Sie die a maak die Donker licht, en a w*a*ak dat deese en die ander die geheele Nacht no a ka*n* kom dest tesamen.

En as Mose a reck üt si Hand over die Zee, s*o* die HEER a maak die Zee vaar wee door een sterk Wint van Osten die heele Nacht, en a maak die Zee dr*ö*g, en die Water a p[-*.]*a<↑r>tij sender van malkander. En die Kinderen Israel a loop medde<l> na die Zee geduirig op drooge Grond vort; en die Water a staan [-sender] glik een Wand van Steen na sender rechter en na slinker Sie. En die Egyptenaaren a volg sender aster; allegaar Ka

@

Cap. 14, v. 15=31.

47.

Kaway van Pharao en si Karoschi en Reiders a loop aster sender, meddel na die Zee.

As die noe a kom tegen d Vroewach, die HEER a kik üt van die Wolk en Vijer pillaar na die Armee van die Egyptenaaren, en a maak een Skrikk na sender Armee; en a stoot die Wielen van sender Karoschen, en a stoot sender om met Storm. Da die Egyptenaars a see: Latstaan

ons vlucht van Israel, want die HEER le strie <→voor sender> tegen die

Egyptenaaren. En die HEER a see tot Mose: Reck joe Hand üt over die Zee, dat die Water vall asterüt op die Egyptenaaren over sender Karossen, en over sendr Reiders. Da Mose a reck si Hand üt over die Zee; en die Zee a kom noch vor Vroe vroe weeraa na si Stroom, en die Egyptenaaren a vlucht e*n/r* tegen. Alsoo die HEER a stort sender meddel na die Zee. En die Wa=t*er* a kom weeraan, en a toe die Karosch en Reiders, en *a*llegaar Macht van Pharao, die a ka treck aster se*nd*er nabin die Zee; soo dat ook niet een van sender a *ka*n nabüti. Maar die Kindern Israel a wander v*..*t op drooge Grond, meddel na die Zee; en die W*a*ter a staan na Sie van sender as een gemeselde W*a*nd, na rechtr en na slinker Hand.

Alsoo die HEER a help na <√die> dag die Israeliten sender üt die Hand van die Egyptenaaren ut; en (die Volk) Israel a kik die Egyptenaar dood, as sender a [-ko*on*] <→kom> ut na die Zee Kant. Da Israel a kik die groote

Hand

@

48. 2 Boek Mose

Hand, die die HEER a ka bewies na die Egypten=

aaren; en die Volk a vrees die HEER, en a gloov na die HEER, en na sie Dienaar Mose.

Da Mose a sing, en met em die Kinders Israel die loof besalm na die HEER en a see:

Mi will die [-die] HEER een loof en Dankbesalm [-Singen]

<←Sing>\$onzekere plaats, want: geen verwijstekentje\$;
want Em a ka doe een heerlike daad, Kaway en Kars=
chi em a ka gooi nabin die Zee.

Die HEER ben mi Sterkte en mi Loofbesalm, en ben mi Heil. Die ben mi Godt, mi will pries em: Em ben mi Vader si [-si] Godt, mi will bewies em Eere.

Die HEER ben die rechte Strie-General: HEER (Jehova) ben si Naam: Em see: Mi sal wees die! en die Em bewies.

Die Waagens van Pharao met si Armee, Em a ka gooi na bin die Zee, si ütgekiesentste Hoofdlien a versink na*bin* die Biesem Zee. Die diepte a toe sender: sender *a sink* na die Grond glik Steen.

Joe rechtr Hand O HEER! le doe groot Wonder: O HEE*R, jo*e rechtr Hand a ka slaa die Vyanden sender na stecken?

En met joe groote Heerlikheit joe a ka gooi onderste*bo*ven die sender a ris op tegen joe: want toen joe a stier üt *die* Quaat die a verteer sender glik (Vijer) Warr warri.

En door joe blaasen die Watern a loop tesamen en a staan op Hoop; die diepte*r* a roll van malkander meddel na die Zee. Die Vyand a see|dink}: Mi sal jag aster sender, mi
will

@

Cap. 15, v. 1=22.

49.

will vang sender, en parti üt die Roov, en verkoel mi Lust na sender; mi will trek üt mi Hauer|Swert} en mi Hand sall bederv sender.

Maar Joe a blaas met joe Wint; en die Zee a toe sender en a sin<k> na onder glik een Klomp Lood na die sterk water|Diepte}

HEER! Wie ben glik joe onder joe Godten sender? <▽Die Godten, dat ben hemelsch Troonen en Majestaiten. Psalm 97, v. 7. Ps. 136, v. 2.>

Wie ben glik joe, soo Heerlik, heilig, en soo genadig? so skricklik, Looflik, en soo wonder daadig.

Toen joe a reck üt joe rechtr Hand, da die Arde a swalg send<↑er> op. | | Joe a ka geleyt door joe baermhertigheid joe Volk, die joe a ka verlos: en a ka draag sender door joe Sterkte tot joe heilig Wooning.

*D*ie Volk die sender sal hoor die, send<↑er> sal beev:
Benaut

... van die (Philisten) inwoonders na Palaestina.

*D*ie Vorsten van <↑Edom> sal ver skrick, die overste
sen<↑der> na

*...*b sal beev: allegaar inwoonders na Canaan ver
lies sender Kuraschi.

*..*aak vall over sender vrees en skricken door die

g*...*theit van joe Arm, dat sender kom stieff glik Steen,
*....*e Volk O HEER! Kom door; tee die Volk kom door,
d*ie j*oe a ka neem tot joe Eigendom.

Breng sender nabinne, en plant sender op die Berg
v*a*n joe Erfdeel, die joe a ka <▼bereit> tot woonig vor joe
O HEER!

@ t*.. j*oe heiligdom o HEER! die joe Hand a ka bereid. Die
50. 2 Boek Mose 15.

Die HEER sal wees Koenig geduirig en Eewig.

Want Pharao a loop nabin die Zee met Kaway en
Karoschen, en (Rieern) Reidern: en die HEER a maak
die Zee vall over sender. Maar die Kinders Israel a
loop meddel door die Zee op drooge Grond.

En Mirjam, die Phrophtese, die Suster van Aron a
neemeen Trommel na si Hand: en allemaal [-Wief sen]<←Vrow sender>
der a volg aster em nabüten (ut die Zee) met Trommels
en met Sing. En Mirjam a antwoord die Singende

Mann sender: <▼Sender a ka stap üt die Zee na Land met Tromme*ls
en met Sing, en die Phrophtese Mirjam, die a we*es* al over hoender
Jaar oud, a ka voer die heele Vrou*wen* chor; en a ka antwoord die
Mann sender op sende*r S*ing en soo sender a ka sing Choorwies, een
om die ander. *...*e a ka sing üt voll Hert. Luc. 6, v.45.> Lat ons
sing <↑tot> die HEER; want Em a ka
doe een heerlike Wonder, Mann en Kaway em a
ka gooi nabin die Zee.

§. 15.

4 B. Mos. 33, 8=11. 2 B. Mose 15, 22=26. Cap. 16, v*....*
Toen sender noe a ka reis üt van die opning *tus*chen
die Klipp sender, en a ka passir meddel door d*ie Z*ee;
soo Mose a maak die Volk Israel loop meer *....*
A[-a]s senderder a stap üt, sender a kom na die *....*
nes sur, en a loop drie Dageis na die Weldne*s ...*
ham, en a vind geen Water, tee sender a kom *na*
Mara. En sender a maak rust na Mara. Maar

@

Cap. 15, 22=26

51

Maar sender no a kan drink die Water na Mara, want die
a wees bitter; van die sender a roep die Pleck Mara. Da die
Volk a kn*a/u*rr|moermoereer tegen Mose en a see: wagoed ons
sall

drink? en sender a skreuw tot die HEER; <▼*...* Volk allegaar
a skreuw tot die HEER. En Godt a wies *...*en allemaal Volk, wat vor
Hout sender a sall doe na bin *di*e Water, van die die Water a bekom
een fraai Smaak, en a kom gesond vor drink.> en Em a wies
die Volk een {Boom|Hout, die sender a gooi nabin die Water, van
die

die Water a krieg een goeie Smaak.

Na die Plek Em a gie sender een Wet, en een verordning,
na aster Em a ka proef sender na daar; en a see: As joe sal wees

gehoorsam na die Stemm van die HEER, joe Godt, en joe sal doe, wat ben recht navoor si Oogen, en vat si Geboten na Oor, en joe sal hou si Verordningen allegaar; so mi no *sa*ll laee een van die Siekten op joe, die mi a ka lee op

die Egyptenaaren: <∇Die Siekten, die Godt a ka lee op die Egyptenaa sender, a wees die Swarte Pocken en Pestilenz popel.> Want mi die HEER ben joe Genees

mann. | | En sender a reis af van Mara, en a kom *na El*im. En na Elim a wees twaelf Waterputen, en se= *ven* Palmboomen, en sender a neem sender plek daar *....* Water. Van Elim sender a trek üt, en a lee sender bi

*die B*iesem Zee. <∇Die a wees vermoethlik een ander Pleck na die Zee, as die eerste, waar sender a ka passir door Die kan ook <∇wees, dat sender a sall versoorg sender noch eenmaa*1 ...* Water voor een Tid, terwiel sender a reis na een *Weldn*es; sender a lei sender alltid na die Pleck, na waar d*ie* HEER Godt nabin die Wolkpillaar a draag sender.>>

... van die Biesem Zee sender a vertrek, en die heele Ge

m*een*te van die Kinders Israel a kom na die Weldnes Sin,

@

52 2 Boek Mose

die [-le] lee tuchen Elim en Sinai; na die veyftinde Dag na <←die> tweede Maand, na aster sender a ka loop ut van Egijpten.

<∇Noe sender a ka reis volle vier week. En soo die Meel en die Korn, die sender a ka neem met üt Egypten op sender Boerika, a ka raak vier heele Wek, maar noe die a ka jet kaba.>

En die heele Gemeente van die Kinders Israel a knurr|moermoer= eer tegen Mose en Aron na die Weldnes en a spreek tot sender: As Gott a sal ka will, dat ons sal ka dood na Egyp= ten door die HEER sie Hand, toen ons a set bij die Vleesch= potten, en a hab Brood vor jet voll op; want jender a ka draag ons vordaarom na deese Weldnes, dat jender deese heele Gemeente latstaan dood van Honger.

Da die HEER a see tot Mose: Kik, Mi will lat regen Brood van die Hemel voor jender; en die Volk sall loop nabüten en gaader daglik, soo veel as sender hab no*di*g voor elk een Dag, dat mi proef sender, As sender s*...* will volg|wandel na mi Leer of niet. <maar> Na die seste D*ag sen*

der sall bereid die toe, wat sender sal drag in, *....* sal wees dobbel soveel, as sender gaader die a*nder* Dag.

En Moses en Aron a see tot die Kinders Is*rael:* Jender sall ondervind die noch deese Avend se*....* die HEER a ka draag jender ut van Egyptenland *...*e*n/r* morg jender [-Jender] sall [-sal] kik die Majestai*tis*che

@

Cap. 16, v. 1=36.

53

Blink van die HEER, <∇*...*e Heer*....*eit des HEERN a ka wees

vor kik as een Maj*estae*tisch Lic*ht* en blinkende Vijer, welks a ka straal ut van die Wolkpillaar; so as die word beskreven Cap. 24, v. 17. Vordaarom ons kan roep die, die majestaetisch Blink van die HEER, Om die will vor verstaan meer recht> want jender {knoerr|moermoereeren}

ben tegen die HEER, en Em a ka hoor die: wagoed ons ben, dat jender a sall knoerr|moermoereer tegen ons?

Verder Moses a see: wanneer die HEER sal gie jender Vleesch vor jett na die Avend, en moorg Brood voll op;

da jender sal kik, dat die HEER a ka hoor jender [-moer] <->kno*er*> [-moereeren], en dat jender a ka moermoereer tegen Em. Want wagoed ons ben? Jender no moermoereer over ons, maar over die HEER.

En Mose a see na Aron: See na die heele Gemeente die Kinders van Israel: Kom natoe navoor die Angesicht v*a*n die HEER, want Em a ka hoor jender moermoereeren.

.. as Aron a praat soo tot die heele Gemeente die Kin=

dern Israel, en <↑sender> a dray sender na die Weldnes toe;

kik,

*.. M*ajestaitisch Blink van die HEER a verskien nabin

*.. V*olk. En die HEER a praat met Mose en a see: Mi

.... hoor <↑die> moermoereeren van die Kindern Israel; praat

*....*ender en see: met Avend jender sal hab Vleesch

vo*...* en morg jender sal krieg jender bekomst van Brood,

e*n je*nder sall bevind, dat Mi ben die HEER jender Godt.

En *...* Avend a kom Quakeln (Wachteln) op, en a bedek di*. ..*gger; en na die Vroe die Daww a lee rond om die

@

54. 2 Boek Mose Cap. 16.

die Lager. (of: Armee) En a<↑s> die Daww a wees wee, kik, da overall na die Weldnes a lee Kleen rond goed op die Grond. En as die Kinders Israel a kik die, sender a see een tot die ander: Man\hu? die see: Wagoed die ben? want sender no a weet wagoed die a wees. En Moses a see na sender: dat ben die Brood, die die HEER a ka gie jender vor jet. Dat ben die goed, die die HEER a belooft vor gie; gaader van die, soveel as elk een sal kan jett, en neem vor elkeen Hoofd een Gomer voll, na die nommer van Sielen as die hab nabin elk een Tente. En die Kinders Israel a doe soo, en a gaader, sommige meer, sommige *we*iniger. En sender a meet die met die Gomer, maar *...* a ka gaader meer, no a behou over, en die a ha*...* van die, dat em a kan jet si bekomst.

En Mose a see tot sender: niemand latt som*...*

over van die tee morg. Maar sender no a wees *....*

sam na Mose, en sommige van sender a latt bl*...*ver

van die tee morg, da die a broen Woorm nabinne *...* die

a kom stink. En Mos a kom quaat na sender. *E*n

sender a gaader die elke vroe vore, soo veel elk*een* a

hab noodig vor jet; maar wanneer die Sonn a *kom*

heet, soo die smelt wee.

En die a gebuir na die seste Dag, as sender a gaar die Brood, die a wee<↑s> dobbel so veel as ander Dag, twee Gomer voor elke Person; en alle Oberst van die
ge

@

Cap. 16, v. 1=36

55.

gem<↑een>te a kom en a maak die na Mose bekent. En em see tot sender: dat ben die, wat die HEER a ka praat; morg ben die Sabbath die heilige Rust des HEERen, wat jender will back, back die, en wat jender will kock, kock die, en wat ben over, jender bewaar die, en behou die vor morg. En sender a bewaar die vor morg, glik Mose a ka ordineer; da die no a kom stink, en ook geen Woorm a wees nabinne. Da Mose a see: Jett die vandag, want vandag ben die Sabbath des HEERen, en jender no sal vind*.* die vandag na die Feld. Ses Dag jender sal gaer, en na die <↑n> sewende die no sall geskied.

Nochtans somige van die Volk a loop nabüten na die sewende Dag, en a will gaar, maar sender no a vind niet een goed. Da die HEER a see tot Mose: Hoelang jender le weiger jender vor hou die, wat mi ordineer jender, en wat mi leer jender? Jender no kik, dat die HEERE will gie jender Rüstdag; vor= daarom Em a gie jender na die seste Dag Brood op twee Dag: Vordaarom elkeen (sall) bliev na si Pleck, en niet een loop verder van die Pleck na die sewende Dag. En soo die Volk a rust na die sewende Dag.

En die Hoes (of: Volk) Israel a roep die Spies Man; die a wees witt, glik fien Go*e*rd, en a hab een smak, glik Hoenig Koeki.

En Mose a see: die ben die, wat die HEER a ka
ordin

@

56. 2 Boek Mose

ordineer; Vull een Gomer van die, en behou die op op jender nahkomen; dat sender kik die Brood, met die mi a ka spies jender na die Weldnes, toen mi a draag jender ut van Egypten. En Mose a see na Aron: Neem een Kanitje, en doe een Gomer voll Man nabinne, en set die navoor die Angesicht van die HEER, dat die word be waart op jender Nahkomen. En soo as die HEER a ka ordinir, soo Aron a doe en a stell die hen, dat die a word behouden; en darnah (as die Tente Godtes a wees op\geset) em a stell die navoor die Verbondkist.

En die Kinders Israel a jet die Manna viertig Jaar, tee sender a kom tot die Land, na die sender a sall woon; tee na die Bargad van die Land Canaan sen= der a jet Manna. En een Gomer ben die tiende part van een Skeepel.

§. 16.

16. Cap. 17, v. 1=16. 4 B. Mose 33, v. 12. 15. Psalm 78, v. *..*.

Ps. 105, v. 41. Ps. 114, v. 8. 5 B. Mose 25, v. 18.
En die heele Gemeente van die Kinders Israel a r*...* ut
van die Weldnes Sin, en a set vort sender Reis na die
order van die HEERe, en a maak sender rust vor eerst na
Dophka. En as sender a reis af van Dophka, sender
a maak rust na Alus. En as sender a reis af van Alus,
sender maak rust na Raphidim; en na daer die Volk
no a hab Water vor drink.

Da sender a {geera|gekkel, of kief met Mose en a see: jender
gie ons

Wa

@

Cap. 17, v. 1=16.

57.

Water, dat ons kan drink. En Moses a see tot sender:
vor wat jender geera met mi? vorwaarom jender probeer die
HEER? en as die Volk a wees met Dorst na daer, en a hab
geen Water; da sender a knoerr|moermoereer over Mose en
a see: Vorwaarom joe a ka draag ons ut van Egypten, dat
joe ons en ons Kinders, en ons Beesten latstaan dood van
Dorst? | | En Mose a skreuw tot die HEER en a see:
wagoed mi sall doe met deese Volk? die no skeeld veel
sender sal hiet mi met Steen nochal. En die HEER a
spreek tot Mose: Joe loop voorut na voor die Volk, en
neem sommige van die Ouderlingen <→Oudsten> van Israel met joe,
en neem joe Stock na joe Hand, met die joe a slaa die Re=
vi*er* en loop hen. Na die Berg Horeb joe sal kik mi
sta*...* nabovo die Klipp, en joe sall slaa op die Klipp,
als*...*n sall<↑2> Water<↑1> loop<↑3> ut van die, dat die Volk
hab

vo*r d*rink. [-\$nootaad.\$] <▼*M*aar die no ben vor dink, dat
altemets maar sooveel W*a*ter a ka loop ut die Klipp na Horeb, as
sender die rees a mankeer vor drink. O neen! maar een levendige Spring,
een groote Good a spring ut van die Klipp, die van da aan a loop geduirig,
en a partij em na nochmeer goodten, en a maak deese drooge Weldnes
riek van Water en Vrucht baar, dat Gras genoeg a ka groeri voor die
Beest sender, en dat die Kinder Israel a kan lee en weid sender Veh>
En Mose a doe soo na voor die Oogo van

die Ouderlingen van Israel. En em a roep die Plek Mas=
sa en Meriba, die ben: Probeerling en Geera, vordoor
die Kinders Israel a begin een geera, en a probeer die HEER
en *s*ee: Ben die [-die] HEER onder ons, of niet?

en

@

\$onduidelijke copie\$

58.[-2] 2 Boek Mose Cap. 17.

En soo die HEER a dray die Klepp na een Water Zee,
en die harte Steen na een Spring van Water. Em a open

die Klepp en a splitt die van [-van] malkander; en a gie sender drink, glik as ut een groot Zee. En a maak Gooten stroom ut die Klepp, die a loop na die droge Weldnes, en *..*ooi na molee, glik Water Stroom<↑en.>

Ook die Amalekiten a kom en a strie tegen (die Volk) Israel na Raphidim, en a overvall Israel onderweegens, en slaa si asterst dood, alle swake, die sender a loop na aster, as die Volk a wees kracht=loo*s* \$nootaand. zonder noot\$ en vlau van Dorst. Da Mose a see na Jo=

sua: kies *..* Mannen, en trek ut en strie tegen die Amalekite. Morg mi will stell mi boven op *die* Berg, en hou die Stock Godtes na mi Hand. En Josua a *daar ,o* as Moses a ka see em, en a strie tegen die Amaleki*te*n; Maar Mose, en Aron en Hur a klim boven op die B*er*g. Soolang as Mose a hou si Hand (Met die Stock Godt*es*) naboventoe, Israel a winn; maar sodra si Handen sink,

die Amalekiten sender a winn <∇Niet Josua, noch si Soldaten, maar alleen die Wonder Stock Godtes, welk a ka doe tee noe die Wonder na Egypten, en a ka draag Israel door die rooie Zee, die a gie die Verwinn over die Amalekiten. Vordaarom Mose a moet hou <∇hou die Stock hoch, soo as em a ka hou die over die rooie Zee, so*o*lang die fecht ad*..*; dat allegaar die Volk moet kik, da*..* niet sender, maar Godt si Hand en Allma*e.t* a ka *slaa* die <∇Vyanden.>>>. Maar derwiel M*os*e

si Handen a kom swaar, soo sender a neem een S*tee*n en a doe die daar, dat em a kan set em op die; en *Aro*n en Hur a ondersteud em si Handen, die een na die ee*n S*ie en die ander na die ander Sie, dat si Handen a kan hou

@

Cap. 17. Cap. 18, v. 5=27

59.

hou die ut tee die Sonn a loop onder.

En Josua a slaa die Amalekiten, en die Volk die wees me<t> sender, met die skerpste na die Hauer. En die HEER a

see tot Mose: Skrif die tot Gedachtnis nabin die Boek, <∇Moses a ka skrief all*v*ort si Boek met op na die expresse order van Godt, soo glik een Jurnal (Diariun) wor op geskreven. Maar em a ka skrief ook ri*..*een goed na die, as wat Godt a gie em express order vor skrief die op. 4 B. Mos. 35, v 2>

en befehl die na Josua si Ooren; dat mi will kaba die gedachtnis van die Amalekiten naonder die Armee.

Da Mose a bouw een Alta*r*, en a roep die Jehova Nissi, die le see: die HEER ben mi Panir. (mi Teiken). En a see: soolang em noch een Han<↑d> kan roer bij die Troon van [-van] die HEER, <∇dat ben, soolang die HEER noch hab een Mensch, die [-*..*ill] bedie<↑n> si Troon, die hab sinn vor roer en beweg em voor Em op Aerden.> Soo die Strie van die HEER sall loop aan tegen die Amalek=iten sender van Kind tot Kind Kind.

§. 17.

2 B. Mos. 18, v.1.2. 5=27. 5 B. Mos. 1, v. 9=18.

En as Jethro, die Priester na Midian, Mose si {Vrouw|Wief Vader a hoor alles, wat Godt a ka doe met Mose en met si Volk Israel, dat die HEER a ka draag Israel ut van Egypten; Soo Jethro a neem si Dochter Zippora, Mose si Wief (die em

@

60. 2 B. Mose 18, v. 5=27.

em a ka stier a s*..*f met si twee Soon, Gerson en Elieser: en sender a kom met malkander na Mose na die Weld=nes, aster em set op si Tente (Land bi die Berg Godes.

<▼Moses a ka loop met die Ouderlingen van Israel *.*or ut en a set op si T*e/i*nte na aan die Berg Horeb. Cap. 17. v.6. Maar *die* Israel*iten* sender a *lee ..na* Raphidim, maar *a ka* *....* na *..* en a lee sender ook na a*..* die Berg.> | | En em a *...*skap die na *Mose*: mi recht op joe skoon

Vader, le kom na joe, en joe Wief en si twee Soon met em. da Mose a loop *..... si* Skoon Vader, en a boek neer navoor *em* *.....* *.....*. En sender a vrag em die a*.... ..* sender a ka *.... tee* noe, en sender a kom na=bin *die* Tente. En Mose a ver*haal na* si Skoon Vader alles, wat die HEER a ka doe na Pharao en die Egyptenaaren, o*m* die will van Israel; *en allgaar* die bi swaaden, die a ka *gemoet s*ender na die *Pad,* en hoe die HEER a ka be=*vrij sender. En* *sett...* a *v*e*r* over allgaar die *..... ..* die HEER a ka doe na Israel, dat Em a *ka* *bevrij* sender van die Egyptenaaren.

En *Jethro* a see: Geloof wees die HEER, *d*at em

niet maak jender twee <▼Joe en joe Broer God a ka bevrij van Pharao si Hand; want die a wees doch een groot wonder, dat Pharao no a lat maak jender meteen dood: ma*\ar* Em a ka bevrij ook waar waar die Volk en a ka treck die ut van sender t*y*ranij.> a ka bevrij van die Egijpten=

aaren sender Hand, en van Pharao si Hand, maar dat em ook a ka bevrij die Volk, dat sender no *b*en meer na onder die gewalt van die Egyptenaare*n.*

@

Cap. 18, v. 5=27.

61.

Noe mi bekenn, dat die HEER ben meer groot as al=legaar Godten. Want vordaarom Em a ka doe die, ter=

wiel sender a handel met sender soo onbarmhertig. <▼*....*raat ben van die Egyptenaaren die a hand*del die V*olk Israel soo hart en onbarmherig. *Vordaa*rom Godt a kik na die, en a bevrij die Volk.>

En Jethro, Moses si Skoonvader, a breng Godt een

Brandofer, en ander ofer. <▼*...* Jethro a offer nabovo die Altar die Moses kort *...*voor a ka bouw. Eerder Mose a ka bouw geen Altar, as tee em a kom met die Volk na die Berg Horeb. Want soo Godt a ka befehl die: na deese Berg jender sall doe ofer na [-na] mi. Cap. 3, v. 12. Da <►▼Da Mose si Wief vader a maak die begin, en gau op die a word van die geheele Volk die Verbond ofer gedaan. Cap. 24, v. 5. Merk wel, die Ofering a wees na die selve Tid die allgemeene manir

van Godtesdienst.>> en Aron, en all Ouderling=

en van Israel a kom met Mose si <↓Vrow> Skoonvader vor jet Brood navoor Godt si Angesicht.

En die nahste Vroe Moses a set em vor hou recht; en die Volk a staan rondom Mose, van Vroe tee Avend. En as Mose si Vrow|Skoonvader a kik alles met aan, wat em a hab vor doe met die Volk, em a see: Vorwaarom joe doe die, dat joe set so alleenig, en allegaar die Volk le staan rondom joe, van Vroe tee na die Avend. En Mo= se a see tot em: die Volk sender kom na mi, en a vrag Godt e*n* Rath. Want as sender hab een Saake met mal= kander, soo sender kom na mi, en mi doe die utspreek, *...* maak sender Godt si Verordning, en <↑si> Leer bekent. *Da si* Skoon\Vader a see tot em: die no ben goet, dat *joe* maak die soo. Joe maak joe alltoe moeh, en

@

62. 2 Boek Mose

en ook die Volk sender, die joe hab bi joe, Wan<↑t> die *Afaert* die joe hab ben toe swaar vor joe, joe no kan recht die ut alleenig. Maar hoor na mi Stemm, mi will gie joe een Raad, en Godt sal wees met joe. Wees joe voor die Volk bi Godt, en breng die A= {*w*aaken|feeren na voor Godt. En verklaar sender die ver Ordningen en Leeren, en maak na sender beknnt die Pad, die sender sall wandel, en die Werken die sender sall doe. Maar Joe kik joe om onder die Volk allegaar voor fraai Mann sender, die sender vrees God; sender moet wees getrouw Volk, die sender ben Vyand na die Gierigheit, die <↑joe> set o= ver sender tot Voorstaanders, over dusend, o= ver hoenderd, over Veyftig, en over tien. Die sender kan hou die Volk dan alltid na ord*n*ing; as een groot Saake vall voor, soo sender *ka* breng die na voor joe, maar wat ben kl*een* Saaken, die sender selv kan maak di*e ...* joe maak die meer lecht voor joe, en la*tstaan* sender drag die met joe. As joe sal doe d*ie* kan staan die voor, wat Godt ordinier *.....* en die g[-l]eheelee Volk ook kan kom met Vrede na si Plek.

En

@

Cap. 18, v.5=27.

63.

En Mose a wees gehoorsam na die Woort van si Skoon= vader, en a doe alles, wat em a see. En a spreek tot die Volk: mi alleen no kan neem jender op mi. <↓Moses a ka see die tweemaal, eenmaal bi die Ankomst na die Berg Hoeb, en die twedemaal na die nahst Jaar, as sender a ka reis af weeraan van Horeb.> Want die HEER jender Godt a ka vermeer jender, dat jender van Dag ben soo moeschi, as die Stern na die Hemel. Die

HEER, die Godt van jender Vaders, latstaan jender kom noch dusent maal so veel, as jender ben noesoo, en seeg= en jender, soo as Em a ka praat. Hoesoo mi alleenig sall kan neem op mi die over swaar pack, en moehiten en twisten, die onder jender kom voor? Soek voor jender wies en verstandige Mannen onder jender Familien sender, die mi kan verordinier tot Voorstaanders na jender.

Da sender a antwoord em en a see: die ben fraai, dat joe see, joe will maak die soo. En soo Mose a kies oprechtig, wiese Mannen van ondervinding ut die geheele Volk van Israel, en a set sender tot Hoofden over die siele vor wees Voorstaanders over Dusend, over hoen= *dert en o*ver Veyftig en over Tien; vor wees die Amtlieden *over sen*der Stammen. En dat sender a sall hou die volk *.....*na Ordning sen vor breng die swaarte Saaken *na Mo*se, maar dat sender selv sall maak af, *al die* kleen Saaken.

... Moses a latstaan si Skoonvader loop weeraan van em; en em a reis weeraan na\hoses na si Land.\$einde slechte copy\$

@

64. 2 Boek Mose

Tweede Afdeeling

§. 18.

Cap. 19, v. 1=25. 4 B. Mose 33, v. 15. Hebr. 12, v. 21. Na die derde Maand van die Kinders Israel sender üt gang üt Egyptenland, na die selve Dag (as die Maand a begin) sender a kom na die Weldnes Sinai. want sender a ka treck üt van Raphidim, en a kom na die Weldnes Sinai, en a set op sender Tenten na die Weldnes. En soo Israel a lee sender tegen over van die Berg. Maar Mo=

se a loop naboven op die Berg tot Godt. <∇Godt a staan al toevor na bovo op die Berg Horeb, na waar die Water Spring a ka ontspring en Mose si Tente a staan.>

En die HEER a roep van die Berg na molee en a spreek tot em: Soo joe sall see tot die Hoes van Jakob, en die joe sal see|maak bekend} na die Kinder van Isral: Jender a ka kik, wat mi a ka doe na die Egyptenaar sender, en hoe [-mi]<↑Mi> a ka drag jender op Aaren Fleurken, en a ka breng jender na mi; as jender noe will wees gehoo*rsa*m na mi Stemm waar waar, en will hou mi V*e...,* soo jender sall wees mi apart Eigendom voor all*egaar V*olk sender. Want die geheele Werld ben van mi*.....*

jender sall wees <↑na> mi een Priesterlik Konig Israe*1 ...* een heilig Volk sender. Dat ben die Wo*.....*

sall praat [-mi] na die Kinders van Israel *.....*

En Mose a kom en a roep alle die Ouder*lingen van* die Volk tesammen, en a lee sender allegaar die Woorten voor

@

Cap. 19, v. 1=25.

65.

voor, die die HEER a ka ordineer em. En allemaal Volk a antwoord tesamen en a see: alles, wat die HEER a ka praat, die ons will doe. En Mose a breng die antwoort na die HEER, welk die Volk a ka see. Da die HEER a see tot Mose: Kik, mi will kom tot joe nabin een dekk[-e] Wolk, dat die Volk moe hoor die wanneer mi praat met joe, en dat sender ook gloov joe op eewig Tid. En Mose a see na die HEER die Woorten van die Volk.

Da die HEER a see tot Mose: Loop tot die Volk, en heilig sender vandag en morg[-en], en maak dat sender wasch sender Klee, dat sender wees {bereid|paraat} op die derde Dag;

want

na die derde Dag die HEER sal kom na molee op die Berg Sinai, navoor die Volk sender Oogo. En maak <->vo*or* die Volkeen Heggen rondom, en see na sender: Pass op jender, dat jender no klim op die Berg, teck die ook niet aan van onder na die Voet; want wie teck na die Berg, die sall Dood die dood.

Niet een Hand sall teck na die; ander<↑s> em sall word gesteenigt of met Skittbog dood geskotten; die wees een Beest of

*ee*n Mensch, [-soo] die no sall blie[-*r*]<↑v> leevendig. Mar wanneer

die Trompet sal gie klank, als dann sender sall kom staan *...*t die Berg.

En as die derde Dag a kom, da Donner en Blixen a

... des morgens, en boven op die Berg a lee ee<↑n> dekke Wolk, en die Stemm van die Trompet a wees moesch<↑i> staerk vor hoor; en die geheele Volk, die sender a wees nabin die Lager, a verskrick. (Want die a wees soo verskricklik vor kik

@

66. 2 Boek Mose

kik, dat Mose selv a see: mi ka verskrick dat mi beev.)

En Mose[-r] a voer die Volk üt die Lager vor gemoet Godt, en sender a staan bi die Voet van die Berg. En die geheele Berg Sinai a wees na Smook, vor\door die HEER a kom nabin een Vijer namolee op die Berg; en die Smook van die a klim op na die Hoghte, glik as die Smook van een Klinker Ofen. En die heele Berg a beev goe. En Trom

pet Klangk a kom meer <↑en> meer hart. (helder) Mose a praat, en die HEER a gie em antwoord met helder stemm. En as die HEER a ka kom molee op die Berg Sinai, en a staan boven op die Top van die Berg, da Em a roep Mose naboven op die Top van die Berg; en Mose a klim op.

En die HEER a see tot Mose: Loop na molee, en ver bitt skerp na die Volk, dat sender ja niet brek nabinne tot die HEERE vor kik em, en moesch van sender moet verlies sender Leef. Ook die Priester sender *wa*nneer sender word geroepen, vor stap na toe tot die *HEE*R, sall heilig sender vor erst, dat die HEER no breek sender. En Mose a see tot die HEER: Die Volk no

kan kom naboven op die Berg Sinai; want joe a
ka verbitt ons die hart en a ka see: Maak ee*n*
Heggen ron<↑d> die Berg, en heilig em! Maar die HEE*R*
a see tot em: Loop en klim na molee, darnah joe
sal kom naboven, en Aron met joe; maar die Prie=
sters en die Volk sender no sall breek nabinne,
dat sender sal will klim naboven tot die HEER,
of

@

Cap. 20, v. 1=18

67. [-63].

of Em sal breek sender. Da Moses a loop na
molee tot die Volk, en a see sender die.

§. 19.

2 B. Mos. 20, v. 1=18. 5 Mos cap. 5, v. 4=31.

En die HEER a praat van Angesicht tot Angesicht
met sender ut die Vijer die a wees nabovo die Berg.
Maar Mose a staan tuschen die HEER, en tus=

chen sender: dat em a see sender <▽Die sender a staan nahst bi,
a ka hoor alle Woorten van Godt deudelik, die ander sender a hoor
maar die Stemm van Godt si Reden. 5 B. Mos. 5, v. 23=26. maar dat
die Volk allegaar a moe weet, wat Godt a ka see, soo Mose a praat
die <▽die woorten onten na die Berg met groot Stemm, die Godt a
[-ka] praat boven op die Berg; en soo sender a verstaan die inhoud
van die godtlike Woorten demeer fraai.>> die Woort van
die HEER: want sender a wees vrees voor die Vijer,
en sender no a loop bi die Berg.

En Godt a praat alle deese Woorten en a see:

"Mi ben die HEER, joe Godt, Mi die a ka draag

"joe ut van Egyptenland, ut die Dienshoes.

"Joe sall hab geen ander Godten na Sie van mi.

"Joe no sall maak joe Beeldnis, noch üwers een

"gliknis, noch van die wat boven na die Hemel,

"noch van die, wat ben op Aerden, noch van

"die, wat ben na\ben die Water na onder die Aer=

"de, no bed aan sender, en no dien sender.

"Want Mi, die HEER joe Godt, ben een\{eiferig|jealous}

"Godt, die le seek die Vader sender quat na

die

@

6[*4*+]<8>. 2 Boek Mose

die "die Kinders, tee na die derde en vierde Led bi diejeen

"sender haat mi; en doe Barmhertigheid, na veel

"dusende, na die\jeen, die sender ha mi liev, en hou

"mi Geboten.

"Joe no sall die Naam van die HEER joe Godt gebruik

"miss; (roep die vor soso) want die HEER no sal lat

"bliev sonder gestraft, em die missbruk si Naam.

"Dink op die Sabbathdag, dat joe heilig die. (Hou

"die, soo as die HEER joe Godt a ka befehl die) ses Dag

"joe sall arbeid, en doe allegaar joe Werk. Maar na
"die Sevende Dag ben die Sabbath des HEERen joe Godt
"[-tee]; da joe sall doe geen Arbeit, noch joe, noch joe
"Soon, noch joe Dochter, noch joe Knecht, noch joe Magd;
"(noch joe Oss, noch joe Boerika) noch joe Veh, noch
"die Vremde, welk ben bi joe na joe Poorten. (op dat joe
"Knecht en joe dienst Maid rust, so glik as joe; want joe
"sall bedink, dat joe ook a wees een Knecht na Eryp=
"tenland, en dat die HEER joe Godt a ka draag joe ut
"van daar, met een machtig Hand, en ut gerekte Arm:

§noot zonder aand.§<VAlle Worte, die 5 Buch Mose<↑s>
vorkommen, und doch 2 B. Mos. 20. nicht stehen, sind von Mose by gefügte
Erklaerungen und Erlaeuterungen der goettlichen Woorte; welche er,
wieder Augen schein zeigt, in den Text so gleich em geschoben hat.

Daher habe si e[e+]<i>ngeschlossen, und von den <Vden Worten, die
Gott mit eigenem Munde gesprochen hat, abgesonderd.>>

@

Cap. 20, v. 1=18.

6[*5*+]<9>

"vordaarom <VVorwaarom Godt a ka befehl dan na die Volk
Israel vor hou die Sabbath? Vordaarom, dat die Dienstvolk en die Beesten,
as sender a ka arbeit ses Dag, sall kan rust ut, en niet soo onbarmhertig
met Arbeit sall word vorceed, glik sender <↑ka> word vorceed na
Egypten Land. Die Sabbath ben gemaakt om die will van die Mensch sender.>
die HEER joe godt a ka befehl joe, dat

"joe sall hou die Sabbath.) Want na Ses Dagen (Godt) die

<←HEER> "a ka maak Hemel en Arde, en die Zee, en alles, wat

"ben nabinne die, en na die sevende Dag Em a rust;

"Vordaarom die HEER a ka seegen die Sabbath Dag

"en a ka heilig die.

"Joe sall eer joe Vader en joe Moedder. (soo as die HEER

"a ka befehl joe) dat joe leef lang, en die loop fraai

"na joe) na die Land, welk die HEER joe Godt sal gie joe.

"Joe na sall maak dood. Joe no sall breek Ehechte.

"Joe no sall steel (dief) Joe no sall praat valsche

Tuignis tegen joe Nahste.

"Joe no latstaan joe lust na die Hoes van joe Nahste,

"(noch na si Grond): No latstaa joe lüst na die Wief van

"joe Nahste, noch na si Knecht, noch na si (Dienst) Maid,

"noch na si Oss, noch na si Boerika, noch alles wat

"ben van em."

Dat ben die Woort, die die HEER a praap tot die heele Ge=
meente nabovo die Berg, nameddel ut die Vijer, en ut
die Wolk, en ut van die duister Weer, met helder Stemm;
En verder Em no a see meer.

@

[-66.] 70.2 Boek Mose

En allegaar Volk a kik die Donner en Blixen, en die
Klangk van die Trompet, en die Smook na die Berg. En
as sender a kik die, da sender a vlucht, en a staan van
veer af. En as sender a hoor die Stemm ut van die duister

Weer, en a kik die Berg brann met Vijer, da alle die
Hoofden van sender Familien, <↑en> allemaal sender *[-Ouder]*
<←Oudsten> [-lingen] a loop tot Mose en a see: Kik, die HEER
onse

Godt a ka lat ons kik si Heerlikheit, en si Majestaet,
en ons a ka hoor si Stemm ut die Vijer. Vandag selv
ons <↑a> ka kik, dat Godt praat met Volk, en sender
bliev leevendig. En noe, vorwaarom ons sall dood?

Want deese groot Vijer sal jett ons; as ons <↑sal> hoor die Stemm
van ons Godt noch meer, ons a sal dood: want wagoed
allegaar Vleesch ben, dat die sal kan hoor die Stemm
van die levendige Godt praat ut die Vijer, glik ons,
en bliev levendig? Joe praat met ons, ons will wees
gehoorsam; en no latstaan Godt praat met ons, and=
erst ons ben des Doods. Joe staan natoe, en hoor alles,
wat die HEER ons Godt sal see, en (joe) see die na ons al=
les, wat die HEER onse Godt sal praat met joe, die ons
will hoor en doe.

En Moses a see tot die Volk: jender no vrees, want
Godt ka kom maar vor beproef jender; dat die kik
van si Majestait (eigentlik si vrees) sall wees na=
voor jender Oogo, dat jender no doe Sondo. En soo die
Volk a staan van veer; maar Mose a nahder natoe
na

@

[-6] 71

nabin die dekk Wolk, waar Godt a wees nabinne.

En die HEER a see tot em, as Em a ka hoor sender
Woorten, die sender a ka praat met Mose: Mi a ka
hoor die Woorten van deese volk, die sender a ka praat
met <←joe>, die ben alles goet, wat sender a ka praat. Och!
as sender sal hab soo een Hert, vor vrees mi, en vor hou
mi Geboten allmaal, all sender Leevtid; <▼Opdat die sal kan loop
fraai met sender en sender Kinder v*or*eewig> Loop, en see
na sender: loop nahoes nabin jender Tenten. Jender
a ka kik, dat mi a ka praat van Hem<↑el> molee met jen=
der; vordaarom jender no sall maak een goed neevens
mi, Godten van Silver en Goud jender no sall maak.

Maak mi een Altar van Grond, <▼Noch bevoor die Tente (Godts)
a word opgerecht, een Altar a moet word geboud na die Berg Horeb, en
op die selve a moet word geofert Brnd en Dank Ofer. En door sulc Ofer
a word die Verbont Godtes gesloten met die Volk Israel; en die Verbondboek
en allegaar Volk a word b<↑e>springelt met die Ofer Bloed. Cap. 24,
v. 4=8. Hebr. 9, v. 19.20. Van deese Altar ben alsoo hier die Praat.>
en ofer nabovo

die selve, joe Brandofer, en joe Dank of, joe Skaap
en joe Koehibeesten. Na elkeen Pleck waar <↑mi> sal set die
Gedachtnis van mi Naam, mi will kom tot joe, en seegen joe
Maar as joe will maak mi een Altar van Steen, soo

joe sall neem geen Tafelwerk van gecapte Steen tot die,
vordoor joe a ka werk met joe Gereetskaps na die, en ka be=

@

68. 2 Boek Mose

<←bevuil>[-bevil] die. Joe ook no sall klim boven op mi Altar,

dat

niet joe Bloote boven op die selve kom ontdek. <▼ Na die Grondtext die Praat no ben van die Stappen welk ben onder na die Voet van die Altar, want door die d*i*e Priester sender lif no a kom bloot; maar van die Klim boven op die Altar, soo as die Heiden sender Altaren sal ka wees, na die Volk op stappen a loop naboven, en a wander om op die wanneer sender a neen die Haschi wee van die verbrannende Ofer. Da die Papen a kuri om boven op die, met bloote Onderlif, en a bedriev Spott en licht Sinn en die Volk a moet gloov, dat die a wees klaar heiligheit met die Godtsdienst. Sulke Greuel Godt no a will verdrag. die Priester sender a sall stap eererbeetig en andachtig tot die Altar.>

§. 20

In den volgenden 3 Capiteln sind die Landesgeseze, verordnungen und Rechte beschrieben, die der HEER durch Mose dem Volk Isra<e>l vorlegen lies; davon will aber nur einen auszug übersezen, das noch zur Notic dinen kan. 5 B. Mos. 5, v.31. 2 B. Mos. 21, Cap. 22. Cap.23, Ferder die HEER a spreek tot Mose: Joe sall staan hieso na voor mi, dat mi praat met joe van allegaar die Weten, en verordning en Rechten, die joe sall leer sender, dat sender doe nha die na die Land, die mi sal gie na sender vor neem die iin. En dat ben die Rechten, die joe sall lee sender voor.

Wanneer joe koop joe een <Eba<r>eisch> Knecht (van die Ebraeen) soo

em sall dien joe niet meer lang as ses Jaar, an die Sevende Jaar em sall loop ut vrij, en betaal niets voor die. As em a ka kom sonder Wief, soo *[-*.*]*em ook sall

@

Cap. 21. V.1=

69.

sall loop ut sonder Wief. <§Maar as em ka kom met een Wief, soo ook si Wief sall loop ut met em.> Maar as si Meester a ka gie em een Wief, en em pari em Soonen en Dochters; soo die Wief en die Kinders bliev van <die> Meester, maar em voor si person sall wees vrij. Maar as die Knecht see: mi hab mi Meester liev, en will gern bliev bij mi Wief en Kind sender; mi no verlang vor kom vrij: soo si Meester sall

breng em na voor die Godten <▼Moses a roep die Oberigheiten Gotten. Cap. 22. v.28. vordoor sender regeer die Volk na pleck van Godt. Soo as ook Christus selv a beroep em op die, en deese Obrigkeitlike [-M] Naa[n+]<m> no a wees em miss behaaglik. Joh. 10, v.34.> en stell em na die Post

van die Dhor en si Meester sall met een Iserpen boor

door si Oor, <▼Die doorboor van die Oor a wees die Teiken van die Accord, welken die Knecht a ka slutt met si Meestr; dat em a will

bliev vor goed bi si Meester, en dat em no a will loop ut die Diest van si Meester.> en dann em sall wees si Knecht vor goet.

Maar een Dochtr die si Vader <ka> verkoop vor wees dienst Magd, no sall lop ut, glik een Knecht. maar as em no behaag na si Meester, en em no will help em Ehchte, soo em sall help haar tot Vrijdom. em no Macht vor verkoop em na een vremde Volk, die sal ontrouw gehandelt na em. Em moet trou em na Soon, en doe na em na die recht van Dochter; of as em si Soon een a<n>der (tot Wief) soo eon moet onder hou em

@
7[-0]<↑4>.2 Boek Mose 21, v. 1=21. 26. 27.

em met Kleeding en wooning ver sorg em op be*s*t. As em no doe die drie Stecken na em, soo em sall loop vrij ut sonder Betaaling.

Wie slaa een Mensch, dat em dood, die sall seek erlik word dood gemaakt. Maar as em no a ka seek vor maak em dood, maar Godt a ka lat vall em van onversien nabin si Hand, soo Mi will be stemm joe een Pleck, na die em sall vlucht. maar as ijmand ben so lelk tegen si Nahste, dat em a ver mord em goetsmoeth (met overlegging); soo joe sall neem em wee van mi Altar, en breng em na Doodstraf.

Wie slaa si Vader of Moeder, die sall dood die Dood. Wie Dief een Volk, en ver koop em, of Volk vind die gediefde bij em, die sall dood die Dood.

Wie vloek si Vader of Moeder, (gooi Skimpi op sender, die sall waarlik word dood gemaakt.

En as Mann sender geera met malkander, en een slaa die ander met een Stee<↑n>, of met die gebalde Hand, dat em no dood, maar moet lee (siek) na Bedde; as em kom op, dat em kan loop ut na si Stock, soo diejeen, die slaa em, sal wees vrij van die straf vor dood: doch em moet betaal em, wat em a ka versuim, em moet lat genees em heel ut.

As ijemand slaa si Knecht of Magd met een Stok, dat em dood na onder si Handen; soo sall soo een Doodslaag word gewrecken. Maar as em bliev een

<←[-noch]> [-of] of twee Dag noch na leef, da soo een Dood slaag

no

sal

@

Cap. 22, v. 1=4.

7[1+]<5>.

no sall word gewrocken, terwiel die ben Volk, die em a koop voor em voor si Geld.

As ijmand slaa si Knecht of Magd na een Oog, en bederv die, soo em sall gie die vrij om die will van die Oogo. En as ijmand slaa si Knecht of Magd een Taan ut, soo em sall gie die vrij om die Taand.

As ijmand dief een Oss|Koehibeest, of een Skaap,

en slacht die, of verkoop die, die sall gie Veijf Koehi beesten voor een weeraan en vier Skaap voor een Skaap. As een Dief breek in en em word atrapeert, en krieg slaa, dat em dood; die ben geen Bloed skuld vor em die ka slaa em; maar as em a sal s<↑l>aa em dood na die klaarlichte Dag, da die sal wees een Bloed skuld. Een Dief moet doe alles goet weeraan; as em no hab, soo em kan word ver koopt tot Slav van wegen si dieferij. As Volk vind die gediefde goed levendig bi em, die wees een Bull, of Boerika of Skaap, soo em sall gie die dobbelt weeraan.

As ijman verley een {Meeschi|Jongvrouw die no ka trauw nochal, en slaap bij em; soo em sall trauw met em en *m*aak een ordentlike Ehchtverbond met em, vor hab em tot si Wief: maar as si|har} Vader weiger, en no will gie em die, soo em sall weeg em Geld toe, so veel een Jong vrouw kom toe vor trouw.

Een Toovernarin joe no sall latstaan leef. Wie slaap met een Beest (Veh), die moet word dood ge= maakt.

Wie

@

72. 2 Boek Mose

Wie doe ofer na die Godten sonder alleen na die HEER, die sall word na die Vloek gedaan.

Die Vremde sender joe no sall beswaar, of dau sender na onder, want jender ook a wees Vremdelingen na Egypten. Jender no sall doe Quaat (of maak die slecht) na die Weduwen en Waisen sender; as joe sal doe slecht na een van sender; so em sal roep na mi voor Help, en mi sal <↑ver> hoor sender geroep, en mi quaat sall brann, en mi sal maak jender dood met Hauer, dat jender Wief sender kom Weduwen, en jender Kind sender kom Waisen.

As joe leen Geld na mi Volk, die ben Aerm bij joe; soo joe no sall breng em na skade, en soek geen Winst van em. As joe neem van joe Nahste een Kleed tot versee= kering, soo gie em die weeraan, eer die Sonn loop ondr; as em anders<s> no hab een Decken vor toe si fell, as alleen die Kleed, na die em slaap. Maar as em sal roep tot mi, soo mi sal verhoor em, want mi ben medeleidig.

Obrigheiten ben Godten, die joe no moe skimpeer; <▽Hier die Woort ben weeraan, wlk staan cap. 21, v. 17. Obrigheiten ben so glik as Oudern gerekent, en be stap die Pleck van Godt; wie skim<↑p>eer Oudern, die ka ver dien die Dood.>

(gooi Skimpi op sender) en na die Oberst van joe Volk joe no sall|moe} wens Quaat.

Jender sall wees heilig Volk navoor mi, vordaa*r*om jender no sall jet Vleesch, die a ka word geskeuir van Beesten na die Feld, maar gooi die vor die Hond sender.

@

 Beskuldigungen die no hab grond joe sall geheel niet
 neem aan. (of: gloov die). Joe no mingel joe met godtlose
 Volk; dat joe no kom een onrecht Getuige. Joe no
 sall volg die moeschi sender tot Quaat; en no mingel joe
 na strie saaken, vor hou joe tot <↑die> groot Hoop, vor biege
 die
 Recht. (Kromm) Joe no sall dray die soo, dat die Pover
 moet verlies na si Proces.

As joe vind (<↑of> gemoeth een Oss of Boerika die <↑le>
 hoor
 na joe Vijan, dat em loop miss, soo joe sall draag die
 weeraan tot em. Wannee<↑r> joe kik die Boerika, van
 em die le haat joe, lee na onder si Dragt: Soo pass op joe,
 dat joe no latstaan em lee sonder vor help em, maar ver
 siem liever joe Afeeren om die will van em. Joe no sall
 biege die Recht van die Pover si Saak. Wees vaer wee
 van Valsche Saaken; dat joe niet altemets help vor
 breng een Onskuldige en Rechtveerdige na die Dood;
 want Mi no latstaan die gottlose hab Recht. Joe no sall
 neem Present, want die Present maak die Siende blind,
 en verkeer die Saake van die Rechtveerdige. Dauw
 ook niemand na onder vordaarom dat em ben een Vrem=
 de; want jender le weet hoe die ben een Vremde te moe=
 the*,* terwiel jender ook a ka wees Vremdelingen na
 Egyptenland.

Ses Jaar joe sall besaai joe Grond, en gaader in si|joe}
 Vrucht. Maar na die sevende Jaar joe sall latstaan
 die rust; (sonder vor bewerk die) dat die Pover sender
 onder joe Volk jet van die; en wat sender lat bliev over
 da

@

7[-4]<8>. 2 Boek Mose Cap. 23.

 da*<t>* die Welde Beesten na die feld kan jett die. Alsoo
 joe ook sall doe met joe Wien Hof en Olij Hof. Ses Dag
 joe sall doe joe werk, maar na die sevende Dag joe no
 sall werk, op dat joe Oss en joe Boerika kan rust ut,
 en dat joe Dienstvolk sender wat ben geboren na hoes
 en die Vremde, kan verkoel sender.

Die geweentlike afgaven van joe Vruchten, - joe no
 sall hou die op. Die Eerstgeboren Soon van joe Soon
 sender joe sall gie na mi. Soo joe ook sall doe met joe
 Bull of Skaap; Seven Dag lat die wees bij si Mama,
 na die achte Dag joe sal gie die na mi.

Alles, wat mi a ka see jender, die behou. En na die
 <←Naem> van een ander Godt jender ge<↑the>el no sall dink: die
 no
 moet word gehoort ut jender Mond.

Driemaal na een Jaar jender sall hou mi Feest.
 Vor Eerst joe sall hou die Feest van die ongesuerde Brood,

dat joe jet seven Dag ongesuerde Brood, soo as mi
a ka ordineer joe, na die aanges[↑]e Tid na die Maand
Abib, want na die selve jo ka krek ut van Egypten.
maar no Verskien leeg na voor mi Angesicht. Darnah
die Feest wannee[↑]r joe gaader in die eerste Vruchten van
joe Arbeid van die wat joe a ka saai na Plantay
En op laatst die Feest van die Ingaadering van die ge
heele Jaar met die utgang van die Jaar, as joe ka
gaaer in joe Arbeid van die Plantay. Drie maal
na een Jaar sall allemaal joe Mannleeden ver=
skien na voor die HEER die Regeer HEER.

Die

@